Museum Siam
Discovery Museum

GENDER ILLUMINATION

เพศสภาพ

สิ่งสมมุติ

ว่าด้วยเรื่องความหลากหลายทางเพศ

Museum Siam
Discovery Museum

GENDER ILLUMINATION

ชายหญิง สิ่งสมมุติ

ว่าด้วยเรื่องความหลากหลายทางเพศ

Gender Illumination
2 May - 30 September 2018
10 am - 6 pm
Free entry (Closed Mondays)

นิทรรศการ ชายหญิงสิ่งสมมุติ
๒ พฤษภาคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑
เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.
เข้าชมฟรี (ปิดวันจันทร์)

สาร
จากผู้อำนวยการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ เป็นสถาบันที่มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม ทั้งในมิติประวัติศาสตร์และประเด็นร่วมสมัย ผ่านนิทรรศการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสังคมไทย

"ชาย หญิง สิ่งสมมุติ" เป็นนิทรรศการที่เกิดขึ้นบนความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ที่พึงเกี่ยวข้องกับสังคม ในการสร้างการรับรู้ สร้างความเท่าทันต่อความเป็นไปร่วมสมัย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างลดอคติและเคารพในความเป็นมนุษย์ของกันและกัน บนฐานคิดเรื่องการเข้าถึงและการมีส่วนร่วม

นิทรรศการเรื่องนี้สังเขปประวัติศาสตร์เรื่องความหลากหลายทางเพศมาให้เห็นเป็นภาพกว้าง ในขณะเดียวกันก็จัดแสดงเรื่องราวและข้าวของจากปัจเจกชนให้เห็นในรายละเอียดของชีวิตที่ดำเนินไปใต้โครงสร้าง หวังว่าผู้ชมนิทรรศการจะได้รับรู้ถึงชีวิตจิตใจของสามัญชนคนธรรมดา ที่โลดแล่นอยู่บนวิถีที่แตกต่างไปตามลีลาของแต่ละคน

ในกระบวนการจัดทำนิทรรศการเรื่องนี้ สถาบันฯ ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรด้านความหลากหลายทางเพศและสิทธิมนุษยชน ทั้งในไทยและนานาชาติ ความสนับสนุนที่เป็นหัวใจของงานนี้คือความสนับสนุนจากสาธารณชน คนสามัญที่ส่งเรื่องราวและข้าวของส่วนตัวมาเพื่อร่วมบอกเล่าประสบการณ์ชีวิตของ "เขาและเธอ"

สถาบันฯ ขอขอบคุณทุกท่าน ทุกองค์กรที่เห็นความสำคัญและร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขยายความรับรู้ และความเข้าใจเรื่องเพศในสังคมปัจจุบัน

ราเมศ พรหมเย็น
ผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

Message from Director of National Discovery Museum Institute

National Discovery Museum Institute's role is to create knowledge about diversity in our society and culture, both in history and in contemporary context, through exhibitions and activities to encourage continuous learning in Thai society.

"Gender Illumination" is an exhibition which is based on our awareness that, as a social museum, it is our duty to present our society and keep abreast with the modern world. The aim is for all of us to live together without prejudice and with respect for one another as fellow human being. We want to promote the idea of equal accessibility and inclusion.

This exhibition maps out the history of gender diversity in a broad perspective. Meanwhile, we also present stories and objects from individuals to illustrate their lives under our society's frame. I hope that you will get to know them as regular people who lead their own lives in their own ways.

In the process of making this exhibition, we received support from various organizations related to gender diversity and human rights, both local and international. But the key support was from the general public, the ordinary people who submitted their stories and belongings to illustrate their stories.

We would like to thank everyone and every organization who has helped us create awareness and understanding about gender in our society today.

Rames Promyen

Director of National Discovery Museum Institute

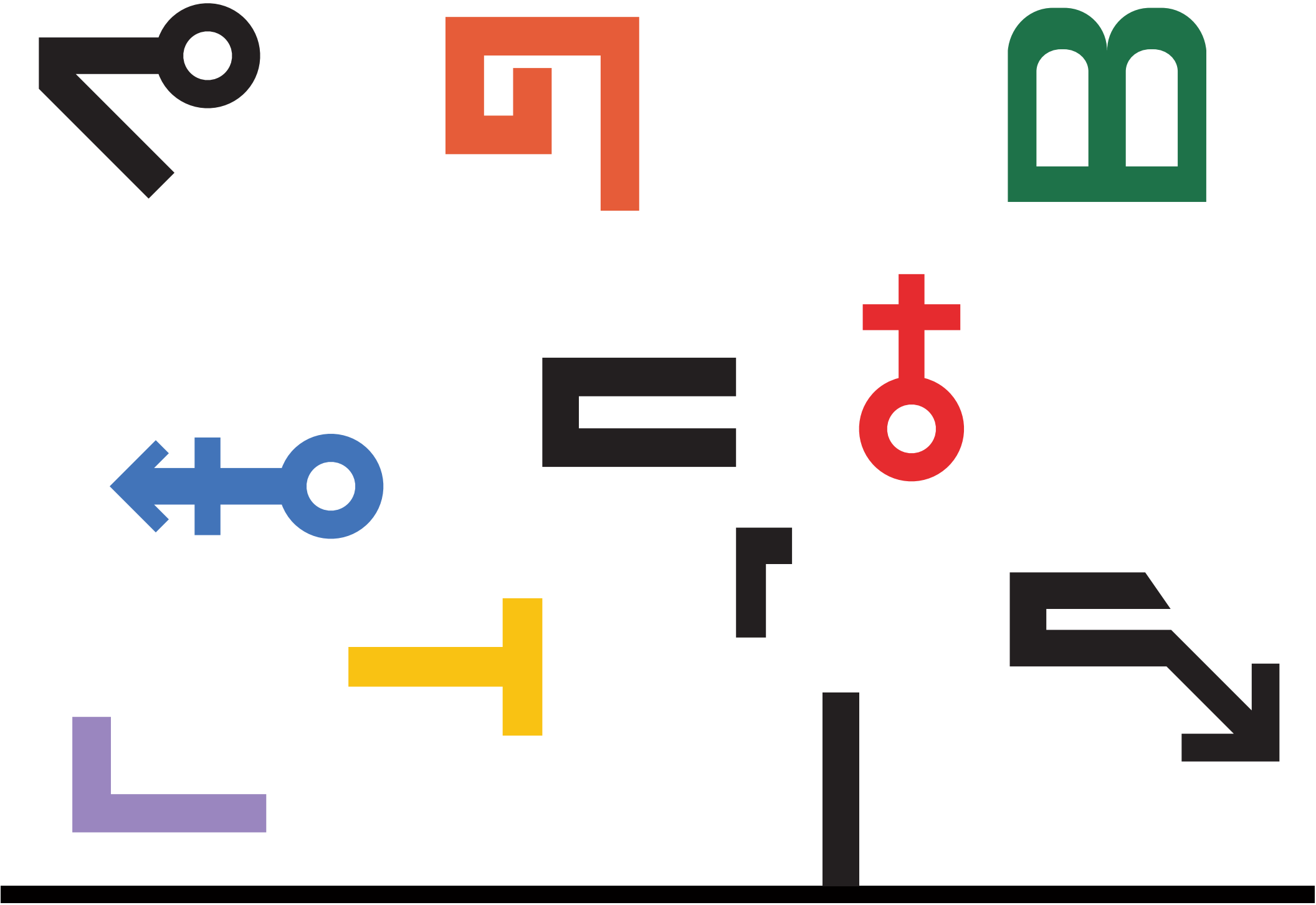

หาก
ชาย หญิง สิ่งสมมุติ
เราสามารถเล่นบทที่ตนเลือก
หลากหลาย ลื่นไหล
ไม่มี ตัวจริง หรือ ตัวปลอม
มีแต่ ตัวตน ข้าวของ และ
เรื่องราว...ดำเนินไปในฉากชีวิต

If
male and female were merely roles
and we could choose which role to play.
No, make that which roles to play.
No definite answer. Fluid and free.
Nothing's real. Nothing's fake.
Everything is just characters, props, and lines.
The story keeps going.

ลูกผู้ชาย
MACHO
มนุษย์ป้า
เกาะชายผ้า
เหลือง
PATH
SPINSTER
PARENTS'
TO
กุลเกย์
ส้วมหน้าบ้าน
SCANDAL MAKER
GENTLEGAY
ชาย
FREAKISH
กำยำล่ำสัน
STRONGLY BUILT
วิปริตผิดเพศ
เพศแม่
เขาวงกต
แห่งเพศ
MOTHERLY
ช้าง
เท้าหลัง
GENDER MAZE
FOLLOWER
อ่อนแอ
PLAIN
JANE
ช้าง
เท้าหน้า
LEADER
อากรณ์
สาวแตก
สามีคือ
FEMME
ตัวตลก
มนุษย์
ลุง
DAD BOD
LAUGHINGSTOCK

เขาวงกตแห่งเพศ

“คำไทย ใครทำ” หรือจะแช่บเท่า “ค่านิยม” ที่ผสมมาในคำไทย
คำเหล่านี้ ติดปาก กรอกหู อยู่ทุกวัน
หล่อหลอม บทบาทเรื่องเพศ สร้างความรับรู้ที่ตายตัว
คำพวกนี้กดดันคุณหรือเปล่า?
คุณเคยใช้คำพวกนี้เลือกปฏิบัติกับคนอื่นหรือไม่?
เข้าใจตัวเอง เข้าใจคนอื่น สลายกรอบเรื่องเพศ เพราะ
“ชาย หญิง อาจเป็น สิ่งสมมุติ”

Gender Maze

These words are commonly used and heard every day.
They form fixed gender stereotypes.
Do they make you squirm?
Do you use these words to discriminate others?
Know yourself. Know others. Break the gender stereotypes.
After all, gender is only imaginary.

สลายขั้ว สลายคู่

การเลือกปฏิบัติที่เกิดจากอคติทางเพศ อาทิ
ผู้หญิงอ่อนแอกว่าผู้ชาย ผู้ชายต้องเป็นช้างเท้าหน้า ฯลฯ
อคติเหล่านี้เริ่มบานปลายกลายเป็นปัญหาสังคม
และฉุดรั้งความคิดอ่านของสังคมให้อยู่ในวังวนเดิม
Non-Binary Gender คือสำนึกเรื่องเพศที่ไม่แบ่งเพศออกเป็นคู่ตรงข้าม
ไม่แบ่ง หญิง-ชาย / รุก-รับ / แอ๊บแมน-ออกสาว
แต่มุ่งไปที่การเปิดรับเพศที่หลากหลาย เพราะเชื่อว่า
ร่างกาย พฤติกรรม รสนิยม นั้นหลากหลายและลื่นไหล ขึ้นอยู่กับแต่ละคน
ปฏิบัติการของ Non-Binary คือ
การเยียวยาปัญหาที่เกิดจากการแบ่งคู่ตรงข้าม

Non-Binary

Gender-based discrimination comes in all shapes and sizes.
Women are weaker than men. Men are natural leaders.
These stereotypes lead to social issues and hold us back from becoming more civilized.
Non-binary is a catch-all category for gender identities that are outside the gender binary. Not exclusively masculine or feminine, top or bottom, straight or gay. It embraces a fluctuating gender identity because our body, behavior, and preference are fluid and ever-evolving.
Non-binary is the solution to discriminatory gender binarism.

เพศ

เพศวิถีหรือรสนิยมทางเพศไม่มีบล็อกตายตัว
หยุด...เดินตามคนอื่น
พักเหนื่อย... หยุดใช้ชีวิตถ่ายสำเนา
แล้วเปลี่ยนเป็นต้นฉบับในแบบของคุณ
Let's find your own way
คำตอบที่ไม่ต้องการคำถาม...แค่ฟังเสียงของใจ
ทุกคนมีพัฒนาการทางร่างกาย
นอกเหนือจากพัฒนาการทางร่างกาย
เรามีเสียงของหัวใจ ที่ดังอยู่ข้างใน Me, Myself, and I ด้วยใจปรารถนา

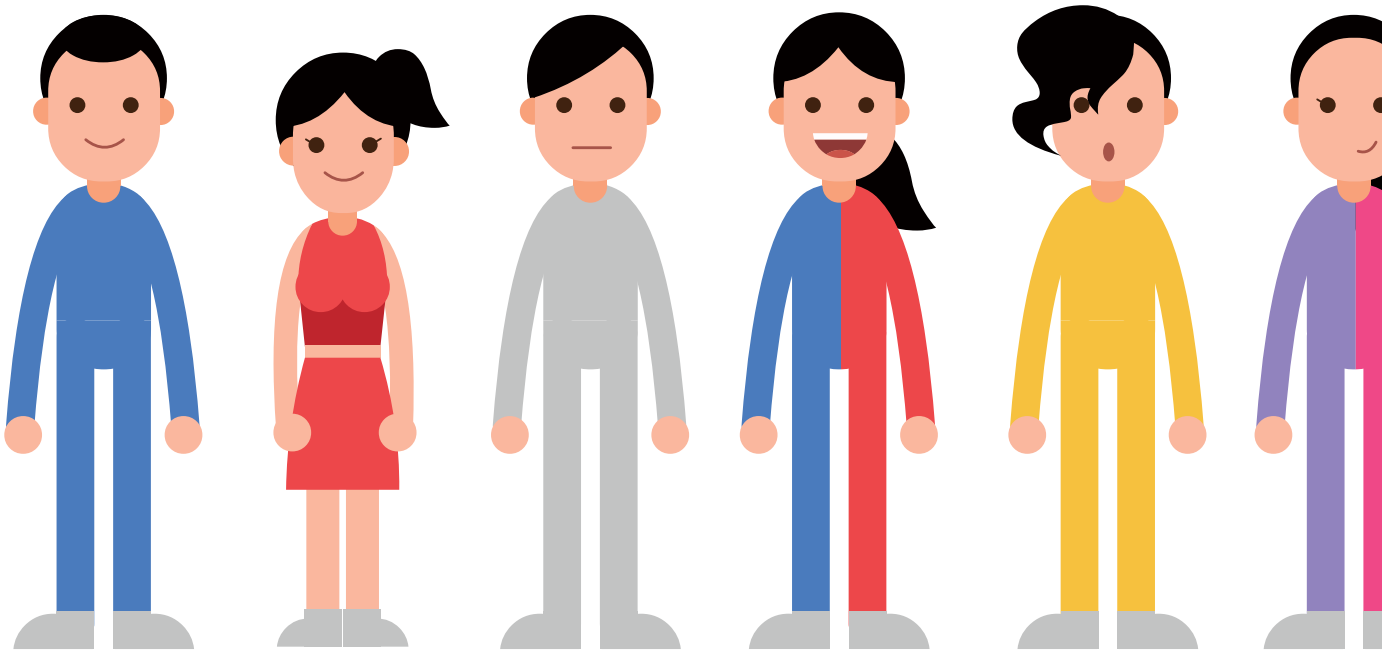

มองเพศที่กาย...หรือที่จิตใจ

Gender - determined by body or mind?

Gender

Sexuality or sexual orientation is not a black and white matter.
Don't just follow others.
Stop and don't be just a copy of someone else.
Be you. Be original.
Let's find your own way.
An open-end question, answered from within
Your body grows, and it's not the only thing growing.
Your mind also grows,
and it's trying to tell you something. Me, Myself, and I - that's what you should get to know.

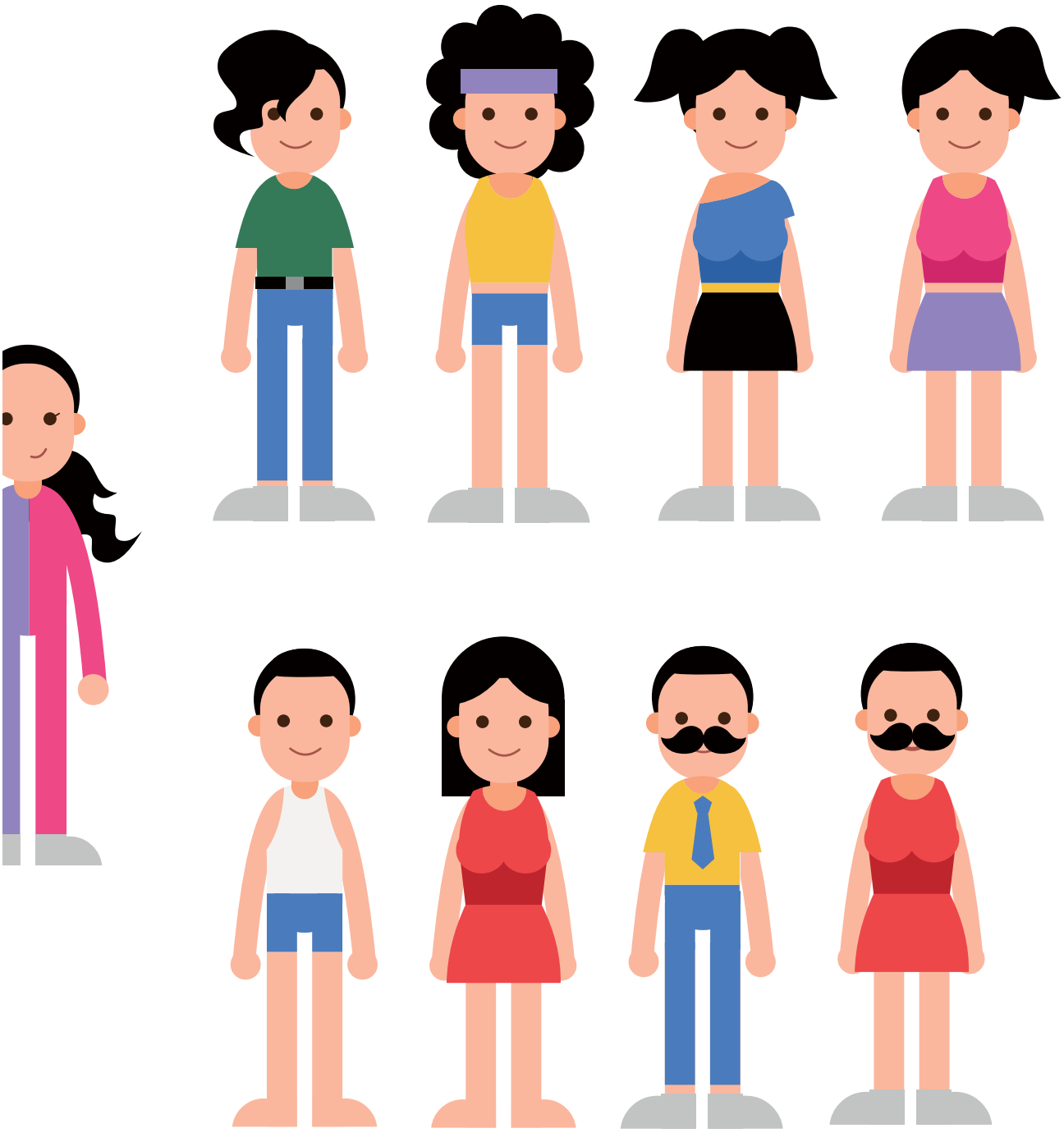

มนุษย์ขนมขิง

Gender Bread

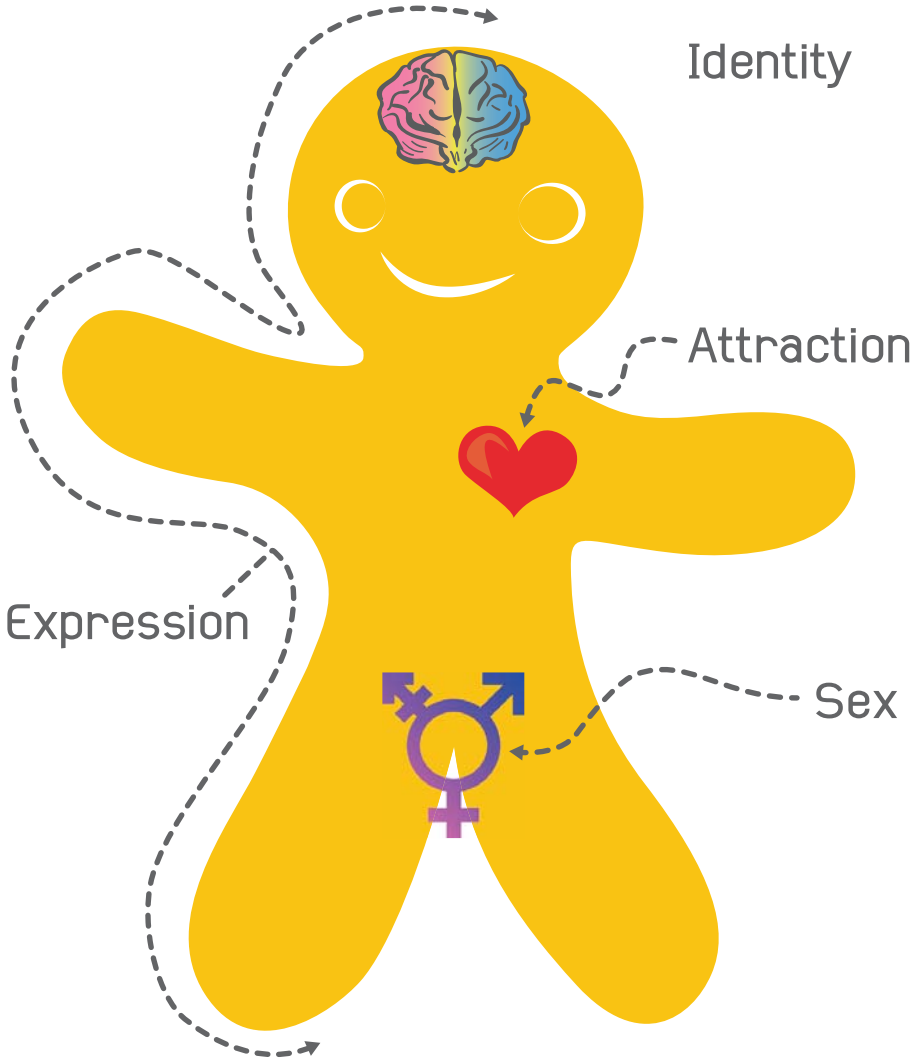

เข้าใจเพศของตัวเองผ่านมนุษย์ขนมขิง

โมเดลนี้พยายามคลี่คลายว่า เรื่องเพศในตัวคนคนหนึ่งไม่ได้เป็นเอกภาพเสมอไป
สำนึกทางเพศ เรานี่แหละ บอกว่าเราเป็นเพศอะไร
การแสดงออก ท่าทาง การแต่งตัว เสื้อผ้า หน้าผม
เพศกำเนิด ชาย หญิง เพศกำกวม
ความรู้สึกทางเพศอาจเกิดกับใครก็ได้
เราสามารถรักใคร เพศไหน ลักษณะใด ก็ได้
ทั้งหมดนี้สามารถแยกส่วน ลื่นไหล และสลับรวมกันได้อย่างใจปรารถนา

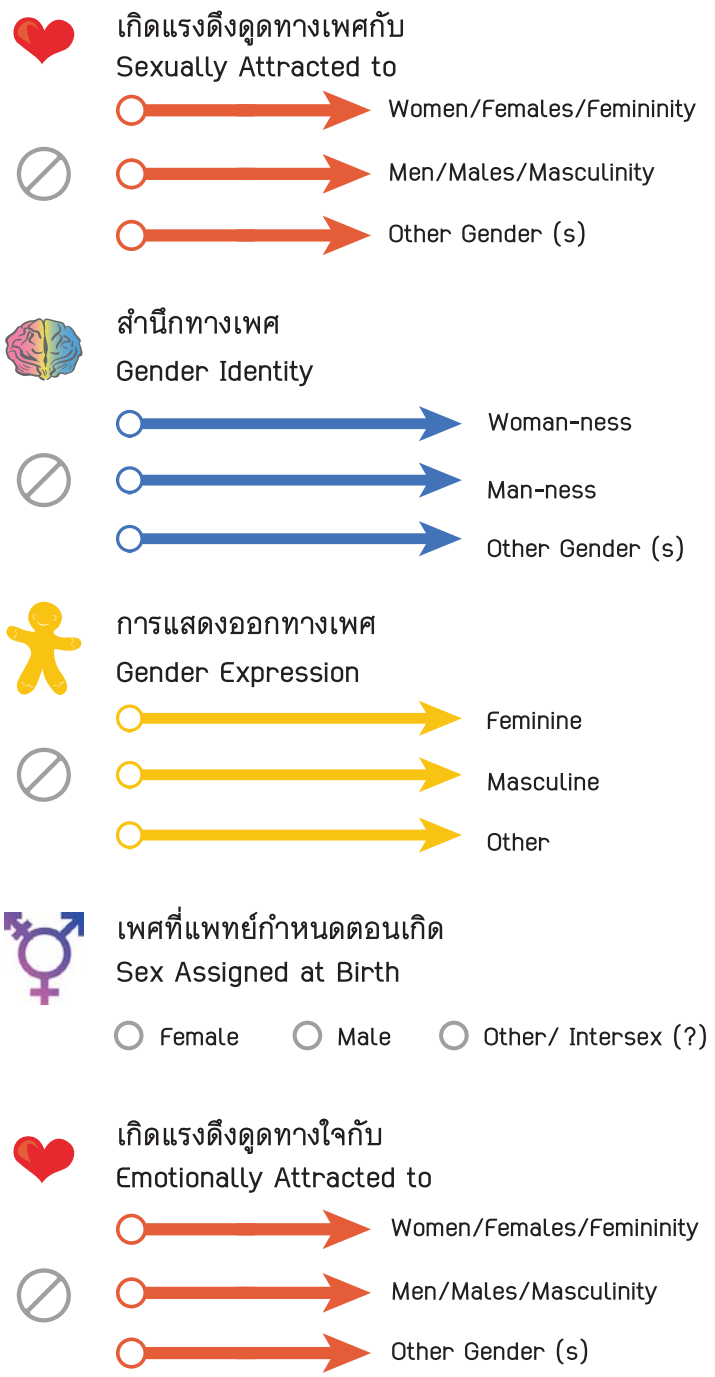

Understand your gender through the Gender Bread

This model tries to explain that a person's gender is not a cookie-cutter matter
When it comes to gender identity, only you know what gender you are.
When it comes to gender expression, how you act, what you wear,
and how you style your hair is up to you.
Your biological sex can be only male, female, and intersex,
but your sexual orientation can be whatever.
You can love anyone, whatever their gender and expression.
You can be as fluid and eclectic as you want.

ห้องน้ำไร้เพศ

Genderless Restroom

ทลายกำแพงห้องน้ำ...
เพื่อการปลดทุกข์ที่เท่าเทียม

บางครั้ง ต้องเข้าห้องน้ำรวม...ก็เข้าได้ ไม่เห็นมีปัญหา
ขณะที่ ห้องน้ำแยก ชาย-หญิง
สร้างปัญหาน่าปวดหัว มานักต่อนัก
คนเพศอื่นที่ไม่ใช่ผู้ชายหรือผู้หญิง ก็รู้สึกตงิด ๆ
แทนที่ทุกคนจะได้ปลดทุกข์ มีความสุขกันถ้วนหน้า
กลายเป็นว่า เราแบ่งแยกกัน แม้กระทั่งการปลดทุกข์
จะดีกว่าไหมถ้ามีห้องน้ำสำหรับทุกเพศ สำหรับทุกคน

แบ่งกันแม้กระทั่ง จะขี้ จะเยี่ยว

ห้องน้ำแยกชาย-หญิง เป็นหลักฐานการยอมรับว่า
“โลกนี้มีแค่ผู้ชายและผู้หญิง”
ซึ่งการแบ่งห้องน้ำชาย-หญิงทำให้เกิดกล่องใบใหญ่
กำหนดนิยามและบังคับให้ทุกคนต้อง
เลือกเพศ เลือกกล่อง
คนที่ไม่เลือก ไม่มีกล่องสังกัด
ก็อาจจะเลือกเข้าห้องน้ำคนพิการไปก่อน

Tear down the barrier -
in this case the restroom walls -
for equality in the call of nature.

Sometimes toilets are unisex,
and people are fine with that.
Gender-specific toilets, however,
are quite a headache.
Those who are neither male nor female
feel a little awkward.
Everyone goes to the toilet to let loose.
But in a way, it says that
we are discriminating even when it comes to
something so natural like when nature calls.
Wouldn’t it be better to have toilets for
all gender orientations?

Discrimination Even in Wee Matters

Gender segregation of toilets is evidence that
“there are only male and female in the world.”
Having male and female restrooms creates
two large boxes that expect everyone to
make a choice and fit into them.
If you don’t choose one,
you might have to use restrooms for
the disabled for now.

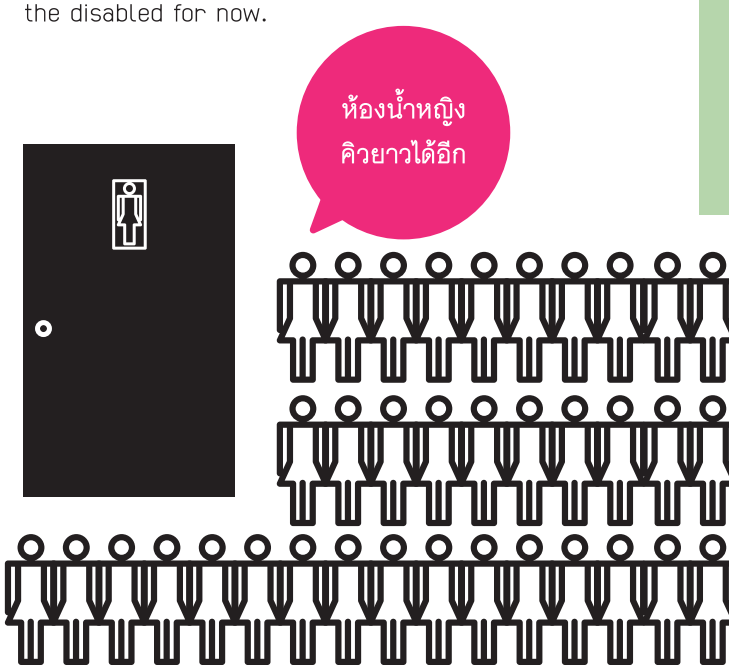

กรวยฉี่ / Female Urinal device

ใครๆ ก็ยืนฉี่ได้
กรวยฉี่ ตัวช่วย เอาชนะกายภาพ

Anyone can pee standing up.
Female urinal device is here to save the day!

Sex สุดยอด คือ Sex ที่ปลอดภัย

ถุงยาง ถุงยางนิ้ว แผ่นแดม
เกิดขึ้นเพื่อรองรับความหลากหลายของการมีเพศสัมพันธ์
ไม่ว่าเพศไหน ก็สามารถใช้ถุงยางอนามัย
เพื่อ ความเท่าเทียม และ ปลอดภัย

Finger condoms and dental dams are
here to make your sexperience safer
in a more diverse way.
Whatever your gender,
there's a condom for your safety and equality!

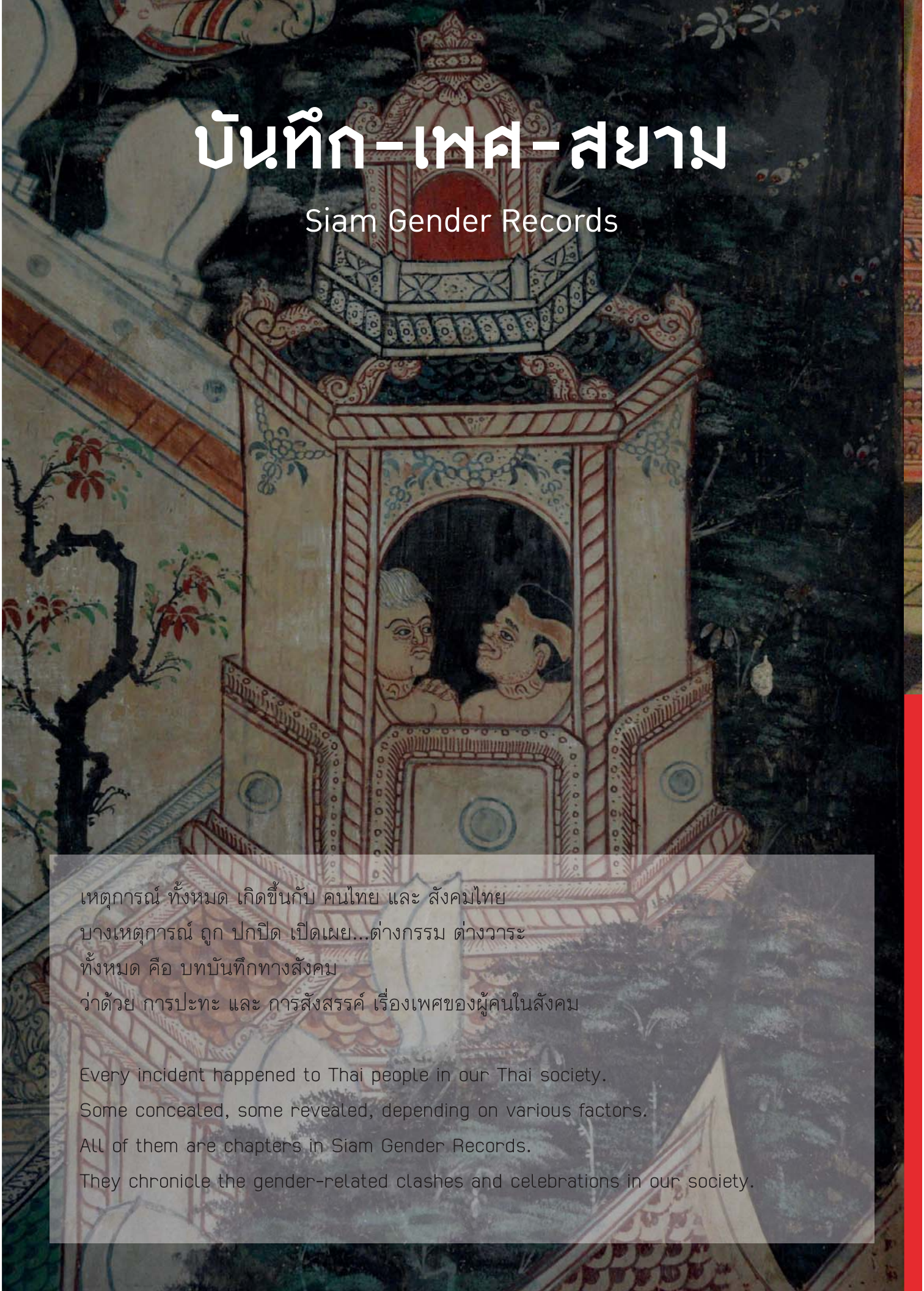

บันทึก-เพศ-สยาม

Siam Gender Records

เหตุการณ์ ทั้งหมด เกิดขึ้นกับ คนไทย และ สังคมไทย
บางเหตุการณ์ ถูก ปกปิด เปิดเผย...ต่างกรรม ต่างวาระ
ทั้งหมด คือ บทบันทึกทางสังคม
ว่าด้วย การปะทะ และ การสังสรรค์ เรื่องเพศของผู้คนในสังคม

Every incident happened to Thai people in our Thai society.
Some concealed, some revealed, depending on various factors.
All of them are chapters in Siam Gender Records.
They chronicle the gender-related clashes and celebrations in our society.

เพศกำหนดในเอกสารโบราณ

เตี้ย ค่อม เทย เผือก
ตำแหน่งฝ่ายในตั้งแต่ราชสำนักอยุธยา
เมื่อ “เทย” อยู่กลุ่มเดียวกับคนเตี้ย ค่อม เผือก หรือนี่
คือความพิกลพิการอย่างหนึ่ง

Biological Sex in Old Documents

Dwarfs, the deformed, transgenders,
and albinos serving in the royal court back in
the 15th - 18th century Ayutthaya kingdom.
Why were transgenders fit into
the same box as those with physical
abnormalities like “dwarfs, the deformed,
and albinos”?

มี “ชีวิต” แต่ไม่มี “สิทธิ”

จากกฎหมายตราสามดวง
กะเทยเป็นพยานศาลไม่ได้
แสดงให้เห็นว่า กะเทย
เป็นที่รู้จักมักคุ้นของคนทั่วไปในสังคมขณะนั้น
แต่กะเทย เป็นคนชายขอบ
ไม่สามารถเป็นพยานในศาลได้

Life Without Rights

In the Three Seals Law in Ayutthaya Era
(15th -18th century),
transgenders could not be witnesses in court.
This means transgenders existed and were
acknowledged, but they were a minority group
and could not be witnesses in court.

“เล่น...”
ว่าด้วยกิจกรรมทางเพศ
กรมหลวงรักษ์รณเรศเล่นสวาท
หม่อมเป็ดสวรรค์เล่นเพื่อน

กรมหลวงรักษ์รณเรศ
มีความสัมพันธ์กับนักแสดงโขนชาย
ไม่สนใจลูกเมีย
หม่อมเป็ดสวรรค์มีความสัมพันธ์
ระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิง

“กิจกรรมทางเพศ” เช่นนี้
แม้มีพฤติกรรมทางเพศที่ต่างจากบรรทัดฐานทางสังคม
แต่ไม่นำไปสู่อัตลักษณ์ใหม่ ผู้ที่เล่นสวาท และเล่นเพื่อน
ยังมีอัตลักษณ์ทางเพศดังเดิม

Activity is not Identity (ไม่เหมารวมนะคะ)

Sexual Activities
Prince Rakronnaret
Mom Pet Sawan

Prince Rakronnaret Pleasured Another Brother.
(the early 19th century)

Prince Rakronnaret had an affair with male khon performers and turned his back on his wife and kids.

Mom Pet Sawan Playing the Game of Flats
(Lady Heavenly Duck, court lady in the early 19th century)

The Game of Flats = an 18th-century English term for sex between women

These “sexual activities” did not conform with the social norm, but it did not change the person’s identity. Even with same-sex relationships, their biological sex remained their identity.

Activity is not Identity

ศรีกรุง

ถั่วดำ...คำนี้มีที่มา

พ.ศ. ๒๔๗๘ หนังสือพิมพ์ศรีกรุง ตีข่าวกิจการขายบริการทางเพศเด็กชาย มีนายถั่วดำเป็นพ่อเล้า
สะท้อนภาพกิจการขายบริการทางเพศ ที่ปรับตัวตามความหลากหลายของผู้ใช้บริการ
ต่อมาคำว่า “ถั่วดำ” เปลี่ยนสถานภาพ เป็นคำล้อเลียน เหยียดหยาม
กิจกรรมทางเพศของชายกับชาย ตามระเบียบพี่ไทย

The Origin of the Word “Thua Dam” (black bean) referring to MSM

In 1935, there was news about prostitution of underage boys.
The owner of the business was a man called Thua Dam.
The word then became a mocking term for men who have sex with men.

ได้พยานคนใหม่ยืนยันเห็นบก.ฝรั่งขับรถเข้าซอยคนเดียว
ตร.ระงับลูกเลี้ยงอารีย์ไปนอก
กะเทยเผยชีวิต'ลักเพศ'เบอริแกน

คลี่ปมเพศ...จากคดีฆาตกรรม

คดีฆาตกรรม ดาเรล เบอริแกน อดีตเจ้าหน้าที่สืบราชการลับ CIA, บก. บางกอกเวิลด์ ตีแผ่ในหนังสือพิมพ์หลายฉบับช่วง พ.ศ. ๒๕๐๘ นำไปสู่การจับกุม แอ็ด โบว์ลิ่ง “กะเทยหนุ่ม” ที่ขายบริการทางเพศให้แก่ เบอริแกน ก่อนเสียชีวิต หลังจากนั้นไม่นาน เริ่มมีการใช้คำว่า “เกย์” ในไทยเรียกผู้ที่มีคู่ขาเป็นเพศเดียวกัน (ไทยรัฐ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๐๘) เนื่องจากผู้ชายขายบริการให้กับชาวต่างชาติในช่วงนั้นเรียกตัวเองว่า “เกย์”

แอ็ด โบว์ลิ่ง
Ed Bowling

Gender Issue in a Murder

The murder of Darrell Berrigan, editor of the Bangkok World and an ex CIA, was published in many newspapers in 1965. Later, Ed Bowling was arrested, as Berrigan had bought sex before his death.

สื่อนั้นหรือ คือ ยานแม่

กิจกรรม พฤติกรรม อัตลักษณ์ ของคนรักเพศเดียวกัน ดังถี่กระชั้น ทุกหย่อมหญ้า
กลายเป็นคลื่นความถี่ที่แทรกลงใน สื่อและศาสตร์ หลายสาขา
แม้กระนั้น บางครั้งสื่อยังไม่เข้าใจ LGBT และสื่อสารแบบผิดๆ
LGBT จึงลุกขึ้นมาทำสื่อ ตอบโต้ ส่งสัญญาณ สร้างความรับรู้ เกี่ยวกับ LGBT ให้สังคม

Media as a Space

Actions, behaviors, and identities of LGBT people emerge everywhere, seeping into various media and sciences. Even so, sometimes the media still fail to understand what LGBT people are, and misrepresent them. Thus, LGBT people must take action and straighten things out.

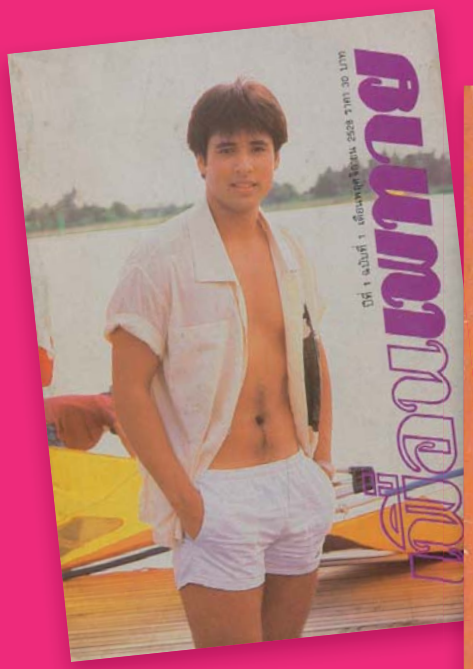

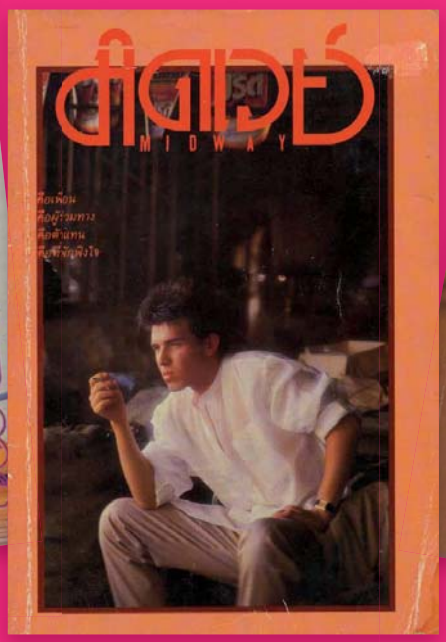

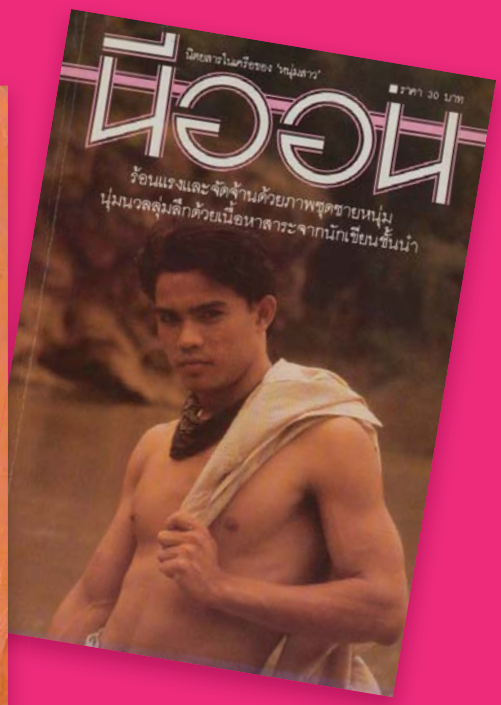

มิถุนาจูเนียร์
Mithuna Junior

มิถุนาจูเนียร์....สูงสุดแห่งยุคสมัย

นิตยสารเฉพาะเกย์เล่มแรก ๆ คือ เชิงชาย (๒๕๒๕) นำเสนอภาพปกที่เป็นภาพเปลือยทั้งหญิงและชาย แต่กลับมีอายุเพียง ๒ ฉบับ

จากนั้น มิถุนา ก็ถือกำเนิดขึ้นโดยเคลมว่าเป็นนิตยสารสำหรับคนทุกเพศ ไม่นานนัก มิถุนาจูเนียร์ ก็วางตลาดโดยสำนักพิมพ์เดียวกัน แต่เน้นกลุ่มผู้อ่านเกย์และโด่งดังเป็นพลุแตก

Mithuna Junior, the Pinnacle

One of the first gay magazines in Thailand was Choengchai (men's way) in 1982.
The cover featured naked men and women, but the magazine only lasted two issues.

After that, Mithuna (Gemini) was born, with a claim to be a magazine for all genders. Soon after, Mithuna Junior was published by the same publisher, focusing on gay readers. It was a major success.

Attitude ขับเน้น แฟชั่น ไลฟ์สไตล์ และกำลังซื้อ

พ.ศ. ๒๕๕๔ Attitude นิตยสารเกย์สัญชาติอังกฤษ เข้าสู่ไทย ด้วยจุดยืน ไม่ใช่หนังสือยั่วยุทางเพศ แต่เป็นนิตยสารแฟชั่นและไลฟ์สไตล์ ที่ปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติของเกย์และคนรอบข้าง หลังการปรากฏตัวของ Attitude GM ยังทำนิตยสารสำหรับกลุ่มหญิงรักหญิง อาทิ TOMACT และ TOMACTZ ปัจจุบัน Attitude ได้ยุติการผลิตสิ่งพิมพ์ลง หลังได้รับผลกระทบจากสื่อออนไลน์

Attitude: Fashion, lifestyle, and purchasing power

In 2011, Attitude, a British gay magazine arrived in Thailand. It's not a sex magazine, but a magazine on fashion and lifestyle. It changed the way gay people are perceived. After the arrival of Attitude, GM publishing also introduced lesbian magazines such as TOMACT and TOMACTZ. Today, Attitude is no longer published, as an aftermath of the rise of online media.

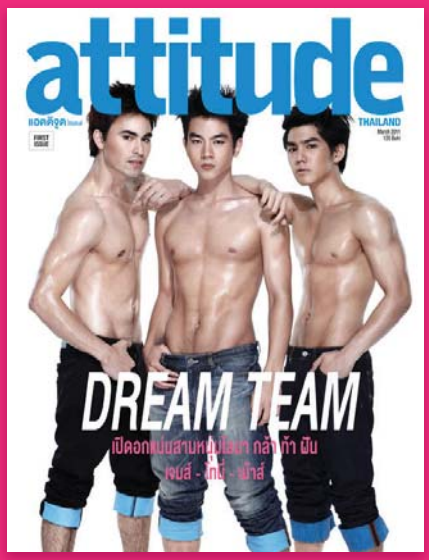

Attitude (๒๕๕๔)
Attitude (2011)

นะยะ (๒๕๓๙)
N'YAH! (1996)

นะยะ แมกกาซีนเพียงหนึ่งเดียวของสตรีข้ามเพศ

กะเทยและเกย์ต่างก็มีอัตลักษณ์ที่ทับซ้อนและหลากหลาย ความไม่ลงรอยกันระหว่าง เกย์ กะเทย เป็นเรื่องที่สังคมรับรู้ พื้นที่ของกะเทยในนิตยสารเกย์จึงมีน้อย แต่ นะยะ เป็นนิตยสารเล่มแรกและเล่มเดียว ที่นำเสนอเรื่องราวของกะเทย หรือสตรีข้ามเพศอย่างออกรส

N'YAH!:
The only transwoman magazine

Transwomen and gay men are similar and different in many ways. Sometimes the two groups have clashes. Transwomen' space in gay magazine is limited. So, here's N'YAH!, the first and only transwoman magazine which presents stories about transwomen and transgenders.

หญิงรักหญิง ตัวตนบนหน้าสื่อ

กลุ่มอัญจารี Anjaree ได้ก่อตั้งขึ้นในนามของกลุ่มหญิงรักหญิง ในช่วง พ.ศ. ๒๕๒๙
เกิดจากรวมตัวกันของนักกิจกรรมด้านสิทธิผู้หญิง ที่เห็นว่า
ประเด็นหญิงรักหญิงถูกกีดกันออกจากประเด็นสิทธิผู้หญิงด้านอื่น
พ.ศ. ๒๕๓๗ อัญจารีสาร เกิดขึ้นเพื่อสื่อสารในกลุ่มสมาชิก (มีสมาชิกราว ๕๐๐ คนที่ให้ส่งทางไปรษณีย์)

พ.ศ. ๒๕๔๔ อัญจารีมีความพยายามที่จะจัดทำนิตยสารชื่อ an (another way magazine)
เพื่อสื่อสารกับคนทั่วไปในประเด็นสิทธิของคนรักเพศเดียวกัน

พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักพิมพ์สะพาน sapaan เกิดขึ้นเพื่อทำสื่อเผยแพร่ความเข้าใจเรื่องคนรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะหญิงรักหญิง และสร้างสรรค์วรรณกรรมให้เป็นอีกทางเลือกของนักอ่านและมีกิจกรรมเคลื่อนไหวทางสังคมด้วย

Lesbians in the News

Anjaree was a group of lesbians, founded in 1986. The members were women's rights activists who felt that lesbians' rights were separated from women's rights in general.

In 1994, Anjaree-san journal was initiated, as a newsletter communicating among the members. (Around 500 members, sent via mail.)

In 2001, Anjaree tried to create a magazine An (Another Way Magazine) to communicate with the public about LGBT rights.

In 2008, Sapaan (bridge) Publishing was initiated to bridge the gap between LGBT and the public, especially on gay women. Alternative literature and social movements were also done by this publisher.

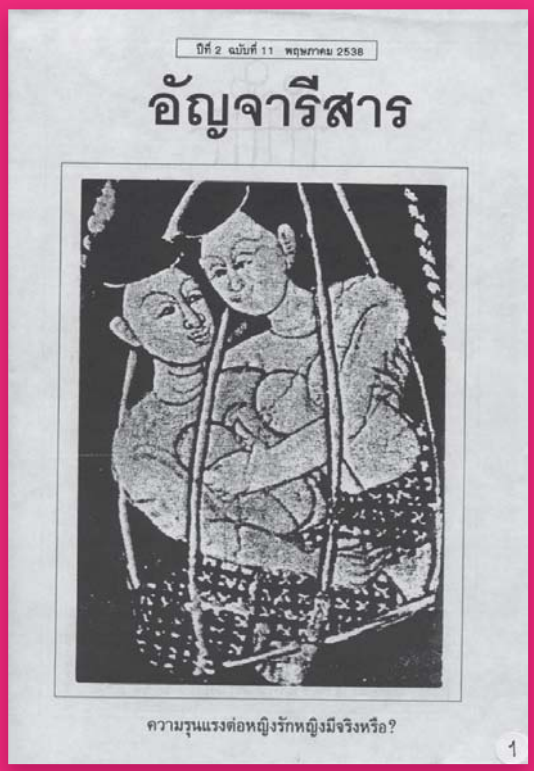

อัญจารีสาร (๒๕๓๗)
Anjaree-san journal (1986)

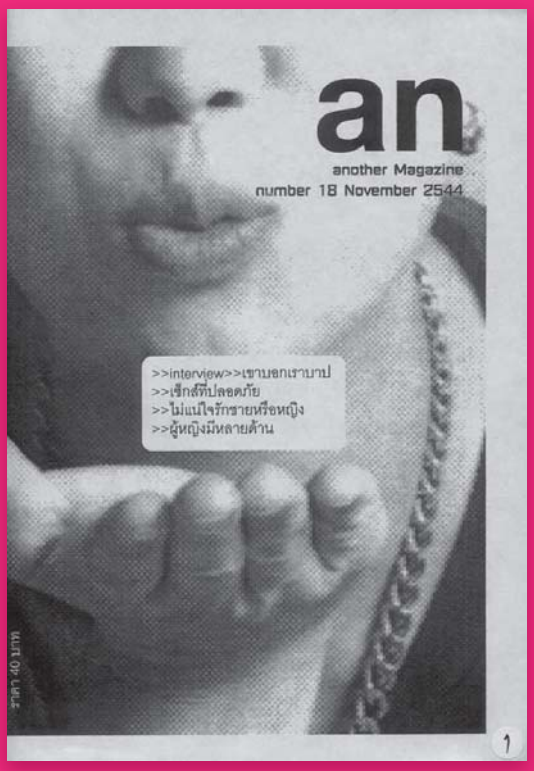

an (another way magazine) (๒๕๔๔)
an (another way magazine) (2001)

เมื่อความเหงา เข้ามาเยือน...

นับแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ อินเตอร์เน็ตเริ่มมีผลกับชีวิตผู้คนมากขึ้น
การหาคู่ย้ายจากหน้ากระดาษ สู่จอคอมพิวเตอร์
มีเว็บไซต์หาคู่เกิดขึ้นมากมาย อาทิ Xq28 - Born to be GAY (ช-ช) และ Lesla (ญ-ญ)
ตามติดด้วยโปรแกรมแชทเพื่อการหาคู่ที่ได้รับความนิยม
พาให้ใครหลายคนสุขสมอารมณ์หมายจนลืมวันลืมคืน...

My Loneliness is Killing Me...

In the 2000s, Internet became an integral part of people's lives.
Matchmaking migrated from paper to screen.
Many matchmaking websites were created, such as Xq28 - Born to be GAY (M-M) and Lesla (F-F).
Chat programs were also popular and took many people to their goals.

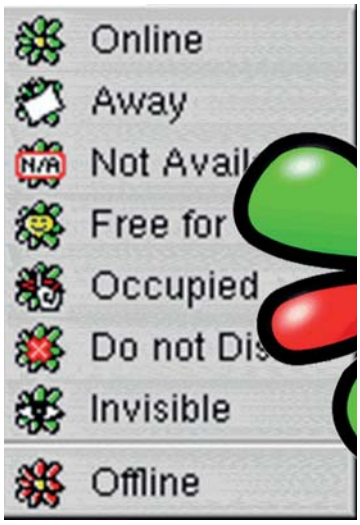

Icq (๒๕๓๙)
Icq (1996)

Pirch (๒๕๔๑)
Pirch (1998)

Camfrog (๒๕๔๖)
Camfrog (2003)

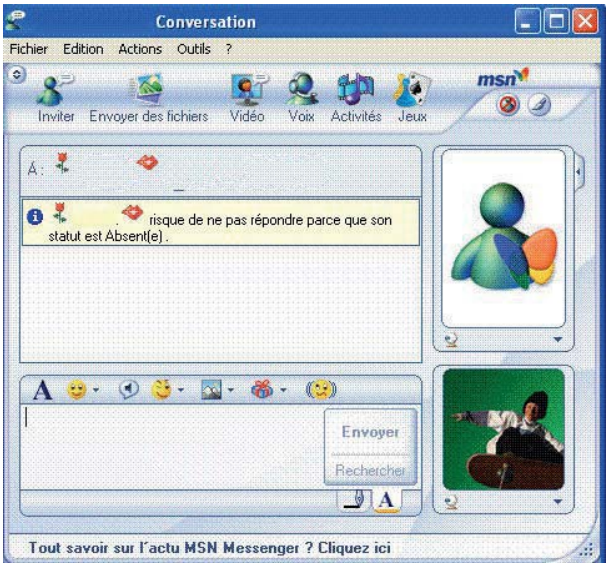

Msn (๒๕๔๕)
Msn (2002)

Grindr (๒๕๕๒)
Grindr (2009)

Jack'd (๒๕๕๓)
Jack'd (2010)

Hornet (๒๕๕๔)
Hornet (2011)

Tinder (๒๕๕๕)
Tinder (2012)

Blued (๒๕๕๕)
Blued (2012)

พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา
การระเบิดปะทุของวงการสมาร์ทโฟน
และ จอทัชสกรีน พาผู้คน
จำนวนมหาศาลอพยพอีกครั้ง
จากจอคอมพิวเตอร์
มาสู่จอสมาร์ทโฟน และเมื่อทุกคน
มาเจอกันในสมาร์ทโฟน application
หาคู่ จึงออกดอก ออกรวงใกล้ ไกล
แค่ไหน ให้ GPS ช่วยบอกรัก นำทาง
ส่วนเว็บไซต์ที่เปิดตัวมานานแล้วอย่าง
GThai.net / Palmplaza / Postjung
ก็ยังเป็นสถานที่หาคู่คลาสสิคเชื่อมโยง
ตัวเองกับ application อย่าง Line
Skype Hangouts หรือ WhatsApp
เพื่อความอยู่รอด

After the 2010s, smartphones
became attached to our bodies,
and people migrated from
computer screen to touch screen.
Since everyone's always on their
phone, many matchmaking
applications were born.
Near, far, wherever you are,
let GPS lead the way to love.
Long-standing websites like GThai.
net / Palmplaza / Postjung remain
classic platforms, but they have
linked with applications like Line,
Skype, Hangouts, and WhatsApp
for survival.

แจ่ม บรรเจิด เริ่ดสะแมนแตน*

ราวพุทธทศวรรษ ๒๕๒๐ กลุ่มหัวหอก เริ่มบุกเบิก แผ้วถาง ที่อยู่ที่ยืน
ด้วยวัฒนธรรมบันเทิง เปิดตัว เผยตน ต่อสายตาประชาสังคม
เหล่าหัวหอก ต่างไอเดียแจ่ม บรรเจิด “เริ่ดสะแมนแตน”
สร้างภาพจำให้ LGBT ต้องเต็มไปด้วย Creativity เป็น Fashionista
และมี Impact ต่อสังคม อาทิ ๒๕๒๑ วสันต์ อุตตมะโยธิน ภาพยนตร์ เทพธิดาบาร์ ๒๑
๒๕๒๕ ม้า อรนภา กฤษฎี นางแบบ ปกนิตยสารลลนา
๒๕๒๗ เจินเจิน บุญสูงเนิน ชนะเลิศ เวทีสยามกลการ (KPN Award)
๒๕๓๐ เสรี วงศ์มณฑา ละครเวที ฉันผู้ชายนะยะ
คือเพศที่หลากหลาย เคลื่อนไหว โลดแล่น
ในจอโทรทัศน์ จอภาพยนตร์ บนแคทวอล์ค เวทีน้อยใหญ่
สร้างความสุข รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ พร้อมกับ แรงเสียดทานและเสียงแอนตี้

Fabulous!

In the 1980s, a group of gay pioneers paved the way for LGBT people in the public. These pioneers were all “fabulous,” and the LGBT people were associated with being creative, fashionable, and impactful.Their genders are diverse and dynamic. They appeared on TV screen, movie screen, and runways. They brought happiness, laughter, and smile, as well as criticism and resistance.

คาบาเรต์...พื้นที่และตัวตนของสตรีข้ามเพศ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว (พ.ศ. ๒๕๑๘) กลุ่มเพื่อนสาว
อยากจัดโชว์ ให้เพื่อนดูในงานปาร์ตี้ปีใหม่...หลังโชว์นั้นปิดม่านลง
แขกเหรื่อปลื้มปริ่ม จึงแนะนำให้ทำโชว์ในวงกว้าง จนดังเปรี้ยง
จากจุดนั้นจึงคลี่คลาย กลายเป็น ทิฟฟานี่ โชว์ คาบาเรต์ โชว์ เจ้าแรก
บ่งชี้ความเฟื่องฟูของวัฒนธรรมบันเทิง ด้วยแรงขับแห่งความหลากหลาย
ทิฟฟานี่โชว์ (๒๕๑๗)
อัลคาซ่าร์ คาบาเรต์ (๒๕๒๔)
คาลิปโซ่ (๒๕๓๑)

Cabaret Shows, Empire of transwomen

Back in 1975, a group of transwomen wanted to organize a show for friends in a New Year party. After the curtains fell, the audience went wild and suggested they take it to the next level. The show was an instant success, and that led to Tiffany's Show, the first cabaret show in Thailand which indicated the rise of diversity-driven entertainment.

Tiffany's Show (1974)
Alcazar Cabaret (1981)
Calypso (1988)

DRAG is Not a Drag

เมื่อพฤติกรรมดูโชว์ เปลี่ยนรูปแบบ เปลี่ยนกาลเทศะ
Street Show ที่เดินไปตามท้องถนน หลุดออกจากขนบของ Theatre จึงอุบัติ
ตั้งแต่ ตัดเย็บชุดในฝัน เสื้อผ้า หน้าผม ตามจินตนาการ สำคัญตรงที่ "เล่นใหญ่"
ทั้งร้อง เต้น เน้นการประชันทักษะ (Skill Battle) ว่าใครเจ๋งกว่า
กลายเป็นกระแส DRAG หรือ Dressed Resembling a Girl
จะ Drag King หรือ Drag Queen ใครก็สามารถลุกขึ้นมา DRAG ได้
เป็น กิจกรรม คล้ายดูหนัง ฟังเพลง เดินห้าง ที่กำลังได้รับความนิยม

The audiences changed. The shows changed. The occasions also changed.
Street shows that break away from theatrical norms were born.

Fancy clothes and full-on hair and make-up are put on.
They dance. They sing. They compete in skill battles to see
who's boss. DRAG or Dressed Resembling
A Girl invites Drag Kings and Drag Queens to get up and Drag.
It's a popular activity,
just like going to the movies and shopping.

LGBT ในโลกเซลลูลอยด์: ภัยร้าย คนชายขอบ ตัวตลก ผี และ พวกไม่มีที่ยืน

ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มคนรักเพศเดียวกันจะถูกจัดประเภทด้วย เพศวิถี เพศสภาพ
เป็นหนังเกย์ หนังเลสเบี้ยน โดยไม่ได้จัดเข้าประเภทเข้ากับภาพยนตร์ทั่วไป
"หนังเกย์" "หนังเลสเบี้ยน" จึงเป็นการจัดประเภทหนัง ที่ลักลั่น จากการตีตราด้วยความคิดเรื่องเพศ
โดยมองว่าความรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งแปลก ไม่สามารถจัดเข้ากับหนังทั่วไปได้

LGBT in Film Industry: Danger, minority, laughingstock, ghost, and outcast

Films which talk about LGBT people are usually classified as gay and lesbian films. Labelling films "gay films" and "lesbian films" is discriminatory and presumptuous - it is a way of saying that same-sex relationships are not ordinary and the films do not belong in the same group as ordinary films

คนกินเมีย (๒๕๑๗) ภาพยนตร์ที่ยัดเยียดความเป็นเกย์โรคจิต สร้างภาพแบบเหมารวมให้เกย์

Khon Kin Mia (1974), a movie which depicts gay people as psychos, leading to a wrong stereotype.

เพลงสุดท้าย (๒๕๒๘)
โศกนาฏกรรมของดาวเด่นในคาบาเรต์โชว์ “สมหญิง ดาวราย” เลือกจบชีวิตด้วยการยิงตัวตายกลางเวทีแสดง เป็นภาพยนตร์ที่ตอกย้ำความปลอม และรักที่ไม่สมหวัง

Phleng Sud Thai (Last Song) (1985) is a tragedy about a cabaret star who chose to end her life by shooting herself on the stage. It affirms that same-sex love is fake and always ends tragically.

สตรีเหล็ก (๒๕๔๓) และ **สตรีเหล็ก ๒** (๒๕๔๖) สร้างภาพจำโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกย์สาวกับสตรีข้ามเพศ เราเป็นมิตรกับพวกเธอได้ และฉันจะเป็นตัวตลกสร้างเสียงหัวเราะให้กับเธอเอง

Iron Ladies (2000), **Iron Ladies II** (2003) create a friendly image for LGBT people, especially transwomen. You can be their friends because they are laughing-stocks who bring laughter to your life.

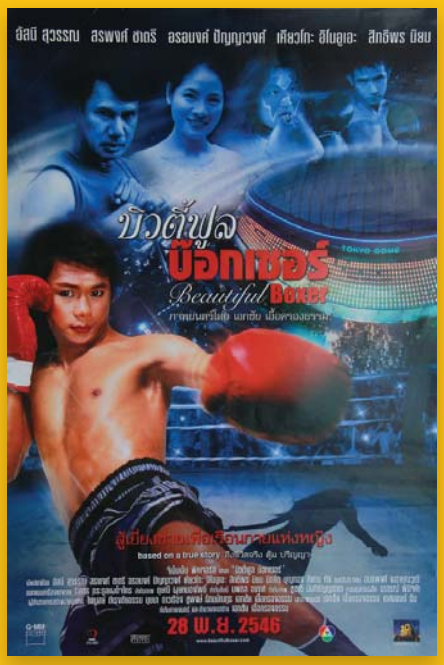

บิวตี้ฟูล บ๊อกเซอร์ (๒๕๔๗) เรื่องของน้องตุ้ม นักมวยสตรีข้ามเพศที่หล่อหลอมสังเวียนผ้าใบกับพื้นที่ต่อสู้ เพื่อการยอมรับให้เป็นพื้นที่เดียวกัน

Beautiful Boxer (2004) is a story of a transwoman boxer who fights for acceptance in the male-dominated world.

หลังจากหญิงข้ามเพศและชายรักชาย เกาะแผ่นฟิล์มมาเนิ่นนาน ภาพยนตร์หญิงรักหญิงก็ปรากฏให้เห็นชัดขึ้นและหลายระดับโปรดักชั่น **Yes or No อยากรักก็รักเลย** (๒๕๕๓)

Films about gay men’s relationships have existed for a long time, and soon, lesbian relationships were also portrayed in films in various production levels. **Yes or No** (2010)

รักแห่งสยาม (๒๕๕๐) หนังแมสที่พูดถึงความหลากหลายทางเพศแบบโรแมนติกดราม่า และให้ "ความเป็นมนุษย์" ที่มีมิติซับซ้อนกับตัวละคร LGBT มากขึ้น

The Love of Siam (2007) were mass movies which talk about gender diversity in romantic drama. They "humanize" LGBT characters.

แมลงรักในสวนหลังบ้าน (๒๕๕๓) ภาพยนตร์อิสระของธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ หนังดีที่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรม กว่าจะได้ฉายจริงใน พ.ศ. ๒๕๖๐

Insects in the Backyard (2010) is an independent film by Tanwarin Sukkhapisit. This good film had to go through a lot of legal processes before finally releasing in 2017.

มะลิลา (๒๕๖๐) ได้รับแรงบันดาลใจจากชาดกที่พร่ำสอนให้โอวาทถึงอนิจจัง ความปลดปล่อยกับชีวิตและคนรักที่จากไป ผ่านตัวละครหลักที่เป็นคู่รักชายรักชาย ทำให้ความรักของทั้งคู่เท่ากับรักของปุถุชนสุดแสนสามัญธรรมดาที่มีเกิดและแตกดับ ไม่ได้ผิดแผกออกไปจากธรรมชาติ

Malila The Farewell Flower (2017) is inspired by a Buddhist story about uncertainty and letting go. The main characters are a gay couple who are portrayed as ordinary people leading the same life as everyone else. We all go through the same circle of life.

การปรากฏตัวของสาววาย

พฤติกรรมของสาววาย มีกำเนิดจากสังคมญี่ปุ่น
คือชุดความรู้สึกตอบสนองต่อแรงกดดันทางเพศ
ที่จินตนาการถึงความสัมพันธ์ของรักต้องห้าม โดยเฉพาะคนรักเพศเดียวกัน
ซึ่งสังคมไม่ยอมรับ แต่ทั้งคู่กลับมีโมเมนต์กุ๊กกิ๊ก หลุกหลิก แอบ หอมแก้ม จับมือ
พอถึงฉากนี้ สาววายจะฟิน จิกหมอน กรีดร้อง สะใจ ได้ปลดปล่อยตัวเองจากแรงกดดัน

Y-Girls

Y-girls are originally from Japan. It is a response to sexual oppression through imagining forbidden love, especially among the same sex. This sort of relationship is frowned upon by the society, but the sexiness of being in the dark, hiding and sneaking around, gives Y-girls such happiness and satisfaction. It is a form of release from the pressure they face in real life.

นิยายวายใต้ดิน จนถึงยุคขายไตไปงานหนังสือ

ช่วง พ.ศ. ๒๕๕๐ นิยายวายถูกจับตามอง จนเกือบถูกกวาดล้าง
ถือเป็นรสนิยมที่ผิดแปลก ไม่ควรเปิดเผย
นิยายวายจึงถูกเก็บลงจากแผง และซื้อขายกันหลังร้าน
เพราะพลังจิ้นของสาววาย อยู่ยงคงกระพัน ไม่มีอะไรหยุดยั้งพวกเธอได้
ความเหนียวแน่นของแฟนคลับ ทำให้เกิดงานหนังสือเฉพาะกลุ่ม
ร้านประจำย่านสยามสแควร์ เปิดรับสมาชิกที่ต้องแสดงบัตรทุกครั้ง ก่อนซื้อสินค้า
ปัจจุบันพลังสาววายยังคงทำรายได้ในวงการสิ่งพิมพ์เป็นอันดับต้น ๆ
ยอดจำหน่ายนิยายวายในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ยังท่วมท้น
ตีแสกหน้า ข้อกล่าวหา เด็กไทยไม่อ่านหนังสือ...

Underground Y-Stories and Stampedes at Book Fairs

In 2007, Y novels were monitored and almost swept away. They were considered abnormal and something that should not be on display. Y novels were thus hidden from the shelves, but available secretly upon request. The demands are there, and nothing can stop Y-girls. Thus, a niche book fair was created. There is a member-only bookstore in Siam Square where you have to present your card to buy a book. Y-girls continue to be a great supporter of the print industry, and the sales of Y books in National Book Fairs are phenomenal. Who says Thais don't read?

เคลื่อนไหวในนามแห่งสิทธิ

Movements in the Name of Rights

เอชไอวีกับขบวนเกย์ไทย

พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๔๐

- สถานการณ์โรคเอดส์เริ่มรุนแรง และ LGBT ตกเป็นจำเลยของการแพร่เชื้อโรค เกิดการก่อตั้งกลุ่ม ชมรม องค์กร เพื่อทำงานด้าน เอดส์ และ เอชไอวี
- ขบวนการหญิงรักหญิงที่รวมตัวกันตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษก่อน ก็ได้เปิดตัวกับสังคมเพื่อเคลื่อนไหวประเด็นด้านสิทธิ

HIV and Gay Movements in Thailand

1988-1997

- AIDS situation in Thailand began to worsen, and LGBT community fell victim to the widespread of the disease. Clubs, groups, and organizations were established to fight AIDS and HIV.
- Lesbian groups which had been founded in the previous decade also came out to the public and started movements about equal rights.

รวมกลุ่ม ร่วมใจ เคลื่อนไหว ยืนหยัด

พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๕๐

- เกิดความเคลื่อนไหวเพื่อการแสดงออกถึงสิทธิมากขึ้น อาทิ การคัดค้านกรณีสภาสถาบันราชภัฏมีมติว่าจะออกระเบียบไม่รับนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศเข้าเรียนในคณะครุศาสตร์
- การทวงถามถึงการที่กรมประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือไม่ให้สื่อนำเสนอภาพหญิงข้ามเพศ เกย์ ทอม ดี้
- การขอคำชี้แจงจุดยืนของกรมสุขภาพจิต กรณีการถอดถอนคนรักเพศเดียวกันออกจากผู้มีความผิดปกติทางจิตและถูกตัดออกจากการจัดกลุ่มโรคระดับนานาชาติครั้งที่ ๑๐ โดยองค์การอนามัยโลก

Together, United to Fight

1998-2007

- There were movements demanding rights, such as the resistance against Rajabhat Institutes' policy which refused gender-diverse applicants to the Faculty of Education.

- The opposition against Government Public Relations Department for not promoting media to portray gay, transgender, and lesbian people.

- The demand for explanation from the Department of Mental Health, Ministry of Public Health when homosexuality was removed from the International Classification of Diseases 10th Revision (ICD-10) by the WHO (World Health Organization).

ต่อสู้ เพราะถูกกีดกัน ละเมิดสิทธิ และเลือกปฏิบัติ

พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๐

- มีการแก้ไขคำในเอกสารตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหาร (สด.๔๓) จาก โรคจิตถาวร เป็นเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด หลังจากยื่นฟ้องมาตั้งแต่ ๒๕๔๙
- พระราชบัญญัติคู่ชีวิต ถูกยกร่างขึ้น แต่ก็ถูกพักไปหลังความผันผวนทางการเมือง ไทยผ่านกฎหมายส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ

Fight Against Discrimination, Violation and Biases

2008-2017

- Things seemed to be looking up when there was a revision in military recruitment document, changing the term “permanent mental disorder” to “gender expression different from biological sex,” after a plea that began in 2006.
- Civil Partnership Act was drafted, but later put on hold amidst political changes.
- “Gender Equality Act 2015” was passed.

พ.ศ. ๒๕๖๑
ประเทศไทยยังแก้คำนำหน้าชื่อให้ตรงกับเพศสภาพไม่ได้
กฎหมายสมรสคู่รักเพศเดียวกันยังไม่มี
การรับบุตรบุญธรรมคนรักเพศเดียวกันยังทำไม่ได้
และห้องน้ำสาธารณะยังแบ่งเพศชายหญิง

In 2018,
Thailand still hasn't managed to make titles match gender orientations.
Same-sex marriage is still not legalized.
Child adoption is still not possible for same-sex couples.
Public toilets are still either male or female.

ลิปสติกเจ้าปัญหา?

พ.ศ. ๒๕๕๘ เคท ครั้งพิบูลย์
โพสต์รูปลิปสติกอันนี้!! พฤติการณ์นี้ทำให้
มหาวิทยาลัยปฏิเสธเธอเป็นอาจารย์?
หรือเพราะอะไรกันแน่? เธอจึงฟ้องศาล
ปกครอง

พ.ศ. ๒๕๖๑ ศาลปกครองกลางพิพากษา
เพิกถอนคำสั่ง หลังพิเคราะห์ว่า
ไม่ใช่พฤติกรรมร้ายแรง
ไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

That Troublesome Lipstick?

In 2015, Kath Khangpiboon posted the image of this lipstick on her Facebook. It led her to being disqualified from the university where she'd applied for a full time job. Or did it? She filed a complaint with the Administrative Court.

In 2018, the Central Administrative Court revoked the university's order, after resolving that her action was not serious and did not affect her work.

Out of the box

โครงการประกวดวาดภาพความเท่าเทียม
และความหลากหลายทางเพศในทัศนคติของฉัน

ทลายกรอบ ทะลวงกำแพง ปลูกฝังเยาวชน
ให้ตระหนักถึง สิทธิ เสรีภาพ ความรัก ศักดิ์ศรี
และคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์
สื่อสารสร้างสรรค์ผ่านงานศิลป์

Break the frame. Dismount the wall.
Raise a new generation with awareness about rights, freedom, love, dignity, and human's worth.
Bring creativity to life through arts.

โดย
กลุ่มโรงน้ำชา

Project by
Togetherness for Equality and Action –TEA

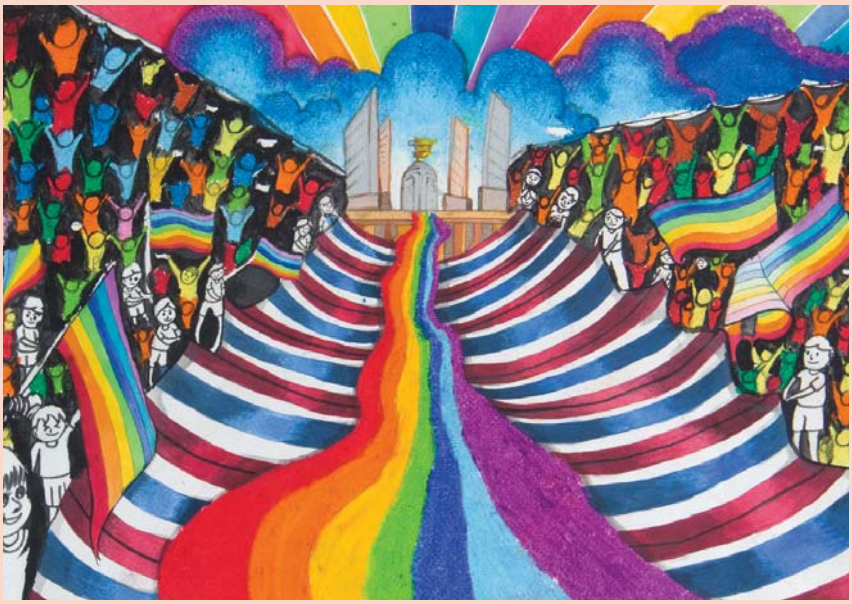

รวมตัว ขับเคลื่อน แสดงออก สร้างสรรค์ วิถีที่หลากหลาย

Unite, Drive, and Express to Create a Diverse Society

Pride as an LGBT Movement

สร้างสรรค์โลกใหม่...หลายเฉด หลากสี บนพื้นที่สาธารณะ

A new and colorful world for everyone

อนุเคราะห์วัตถุจัดแสดงโดย ดักลาส แซนเดอร์ส
Collection of Douglas Sanders

แรกมีพาเหรดเกย์ในสยาม

๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ กลุ่มเกย์ชนชั้นกลางในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนหนึ่งช่วยกันจัดพาเหรดเกย์ครั้งแรกภายใต้บริบทสังคมไทย โดยใช้ชื่องานว่า Bangkok Gay Festival เพื่อรณรงค์เรื่องโรคเอดส์ การเปิดเผยตัวตนของเกย์ และสนับสนุนการท่องเที่ยวย่านบันเทิงของกรุงเทพฯ

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้เกย์กรุงเทพฯ จะเป็นเกย์ชนชั้นกลาง มีเงิน มีความรู้ และสร้างสมอัตลักษณ์ของตัวเองผ่านทุนและวัฒนธรรมแบบอเมริกัน แต่การจัดพาเหรดเกย์ในไทยครั้งแรก ไม่ได้ใกล้เคียงอะไรกับประเทศต้นแบบ แต่เป็นแค่เผยตัวตนของเกย์ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งสังคมไทยขณะนั้นยังไม่ยอมรับ

First Gay Parade in Thailand

October 31, 1999 Middle-class gay people in Bangkok got together to organize the first gay parade in Thailand, Bangkok Gay Festival, to raise awareness about AIDS, express themselves, and support tourism in Bangkok's entertainment districts.

Interestingly, although the gay men of Bangkok are mostly middle-class, financially stable, educated, and identify with American gay culture, the first gay parade in Thailand was nothing like the original one. It's basically a public expression of the gay community, which was not widely accepted by the Thai society at the time.

เสาร์ซาวเอ็ด และ วันยุติความรุนแรงต่อคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

กระทั่งพุทธศักราช ๒๕๕๒ สมาคมฟ้าสีรุ้ง (Rainbow Sky Association of Thailand) และกลุ่มเอ็มพลัสเชียงใหม่ (M plus Foundation) ร่วมกับเครือข่ายองค์กรด้านเอดส์ เยาวชน สตรี และเพศศึกษา จัดเกย์พาเหรดที่จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้แนวคิด Equality in Diversity NOW! แต่ถูกกลุ่มผู้ต่อต้านราว ๒๐๐ คน ปิดล้อมพื้นที่ และข่มขู่ คุกคามด้วยถ้อยคำที่รุนแรง... เหตุการณ์วันนั้นทำให้เกิดการรวมตัวในนาม กลุ่มเสาร์ซาวเอ็ด เกิด มูลนิธิเพื่อสิทธิความเป็นธรรมทางเพศ และมีการกำหนดให้วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันยุติความรุนแรงต่อคนที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย

ขึดบ้าน ขึดเมือง...

เมื่อรีตรอยคือหอกไว้ทิ่มแทงคนด้วยกัน ข้อเรียกร้องจากผู้ต่อต้านเกย์พาเหรดที่เชียงใหม่ ในครานั้น คือ ยุติการจัดงานเกย์ไพรด์โดยทันที ห้ามจัดงานเกย์ไพรด์ในเชียงใหม่อีก ๑,๕๐๐ ปี และคลานมากราบขอโทษผู้ต่อต้าน "อีกะเทยหมู่นี่มันขึดบ้านขึดเมือง" เสียงจากการต่อต้านยังก้องอยู่ในหัว เป็นเหตุการณ์ที่ถูกลดคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มากที่สุดในชีวิต

Sao-Sao Ed Group (21st Friday Group) and End Violence against LGBT Day

In 2009, the Rainbow Sky Association of Thailand and M Plus Foundation, together with a network of organizations related to AIDS, youths, women and sex education, organized a gay parade in Chiang Mai Province under the concept "Equality in Diversity NOW!". The parade, however, was interrupted by a group of around 200 protesters who surrounded them and verbally attacked them. The incident led to a formation of a group called Sao-Sao Ed Group (21st Friday Group) and the Foundation for SOGI Rights and Justice (FOR-SOGI). February 21 of every year is recognized as the End Violence against LGBT Day in Thailand.

Freaks of Nature...

When Traditions are Weapons of Destruction
Anti-gay protestors in Chiang Mai demanded the gay pride parade be stopped immediately, and no gay pride event should take place in Chiang Mai for 1,500 years. The LGBT people were also demanded to crawl and beg for forgiveness from the protestors.
"These faggots are freaks!" These words still sting, and it's one of the most demeaning things that could ever happen to a person.

บ่มเพาะ ขับเน้น ยอมรับ และ ปฏิเสธ เพศในพื้นที่ส่วนตัว กับ เพศในพื้นที่สาธารณะ

Cultivation, Expression, Acceptance, and Rejection

Gender in private and the public space

บทที่ฉันต้องรับ บทที่ฉันเลือก และไม่ได้เลือก

The role I have to take, the role that I chose, and the one I did not.

รักของแม่

ฉันใช้เวลา ๒๕ ปี ในการรวบรวมความกล้า เพื่อที่จะบอกแม่ว่าฉันเป็นกะเทย แม่บอกว่าชีวิตของฉันจะลำบาก เป็นกะเทยไม่มีความสุขหรอก แต่ไม่ว่าจะเพศไหน ฉันก็เป็นลูกที่ได้รับความรักของแม่เสมอ

ชัชชญา ฉัตรชุมสาย

Mother's love

I spent 25 years mustering up the courage to tell my mother I was a transwoman. She said that my life would be tough. Life as a transwoment isn't a happy one. But whichever gender I choose to be I would always receive her love.

Chatchaya Chatchoomsai

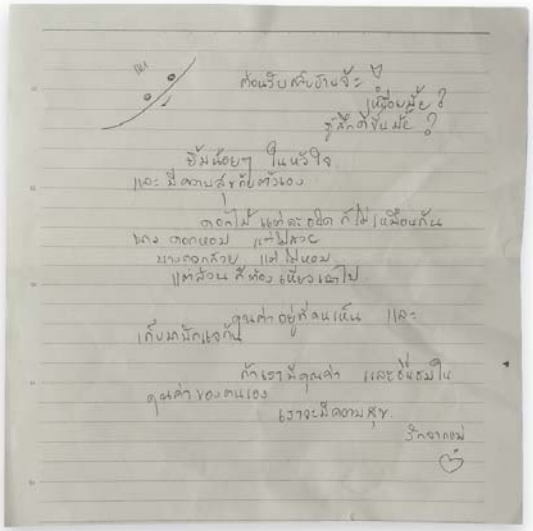

ตลับแป้งที่ปิดตาย

เครื่องสำอางดูจะเป็นสิ่งแปลกประหลาดเกินที่จะใช้ได้ เวลาผ่านไป ๓๐ กว่าปี ไม่คิดว่าของขวัญที่อาผู้หญิงเคยให้ไว้เมื่อทำงานวันแรก จะยังถูกปิดไว้เหมือนเดิม สำหรับตัวเอง ของเหล่านี้สะท้อนถึงสิ่งที่เราไม่ได้เป็น และยังคงเป็นไม่ได้มาจนถึงปัจจุบัน และตลอดไป

ไม่เปิดเผยชื่อ

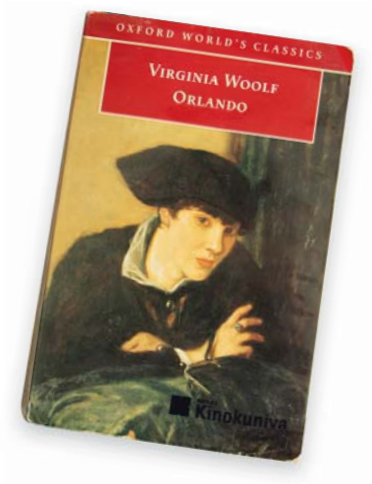

โลกไร้ "การจองจำ"

"เราสามารถที่จะเป็นอะไรตราบใดที่เราพอใจ อัตลักษณ์เราไม่ได้ตายตัวไม่ได้มีกรอบอะไรขนาดนั้น" อ่านแล้วรู้สึกโชคดีเพราะเราไม่ต้องกลัวอะไร ไม่เห็นมีอะไรที่ต้องรู้สึกว่ามันผิดประหลาด

วริตตา ศรีรัตนา

The compact powder that was never opened

Makeup seems too bizarre for me to use. 30 years have passed and the compact powder my aunt gave me on my first day at work is still closed. For me, things like this reflect what I am not, and what I will never be.

Anonymous

World without "confinement"

"We can be whatever we content to be. Our identity isn't so fixed or strictly defined" I read and felt blessed because I see nothing to fear. Nothing feels wrong or out of place.

Verita Sriratana

คาบาเรต์ ดั่งใจฝัน

ต่อสู้เยอะค่ะ ครอบครัวทางบ้านรับไม่ได้นานมากกว่าที่บ้านจะยอมรับได้ ประมาณ ๕-๖ ปี พิสูจน์ด้วยการส่งตัวเองเรียนต่อจนจบ ม.๖ และเรียนระดับปริญญาตรี หลังจากนั้นได้เข้ามาเป็นนางโชว์ เป็นอาชีพที่เราได้แสดงความสามารถ ได้เลี้ยงตัวเอง และสามารถส่งเงินให้กับทางบ้านได้

ทศพล สนสุวรรณ์

Cabaret, just as I dreamed it

I had to fight a lot of resistance. It took very long, about 5-6 years, before my family could accept what I do. I proved myself by paying for my own tuition fee from grade 12 until finishing university. After that I became a cabaret girl. This is the place where I can prove my ability and provide for myself as well as my family.

Todsaphon Sonsuwan

มิสเตอร์อัญจารี

การได้รับรางวัลจากการประกวดมิสเตอร์อัญจารีเมื่อปี ๒๕๔๒ ทำให้เรามีส่วนในการทำความเข้าใจกับสังคมไทยเกี่ยวกับหญิงรักหญิง ทอมดี้ และคนข้ามเพศ

พริษฐ์ ชมชื่น

Mr. Anjaree

Winning Mr. Anjaree contest in 1999 makes me understand lesbians and transgender people in Thai society better.

Parit Chomchuen

ปริมณฑลแห่งรัก

หากมองย้อนกลับไปในเวลา ๓๐ ปี กว่าที่ฉันจะเขียน “ปริมณฑลแห่งรัก” จนตีพิมพ์ได้สำเร็จนั้นไม่ง่ายเลย รอยขีดฆ่ามากมายในสมุดปกสีเทา คือประจักษ์พยานในความ “ปรารถนาจะเขียน” ของฉัน ไม่ง่ายเลยจริง ๆ กว่าที่เราจะกล่าวถึง LGBT กันได้ง่าย ๆ อย่างในวันนี้

การะเกต์ ศรีปริญญาศิลป์

Parimonthon Haeng Rak (Periphery of love)

Looking back 30 years ago, it was not easy to finish writing “Periphery of Love” and have it published. Numerous cross-outs are a proof of my “desire to write”. It really has been a long way until we can easily talk about LGBT like we do today.

Garagay Sriparinyasin

บูคูทีม ทีมแห่งสันติภาพ

เราอาจจะไม่ใช่ทีมที่เล่นฟุตบอลเก่งที่สุด แต่เราเป็นทีมที่เล่นฟุตบอลบนฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน เปิดกว้างต่อความหลากหลาย และยืนหยัดที่จะปกป้องสิทธิมนุษยชนของทุกคน ฟุตบอลคือกีฬา คือ สันติภาพ และความเท่าเทียม

อันธิฌา แสงชัย

Buku Team, the team of peace

We may not be the best football players, but our team stands on the principal of equality and mutual respect. We are open to diversity and are determined to protect human rights. Football is a sport, peace and equality.

Anticha Sangchai

ฮิญาบ

การสลัดฮิญาบเป็นการปลดเปลื้องตัวเองออกจากความเป็นหญิง เป็นการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง และยังหมายถึงการก้าวออกมาจากสิ่งที่ยึดโยงมาแต่กำเนิด (เพศ พ่อแม่ และศาสนา)

กัยนา รอซีดะห์

Hijab

Shedding off Hijab is liberating oneself from womanhood and revealing the true self. It also means stepping away from the things that have defined you since your birth (sex, parents and religion)

Kaina Rosidah

ยาคุมก้าวสู่ความเปลี่ยนแปลง

แม่พยายามขอร้องให้เป็นลูกชายเหมือนเดิม แต่เราเลือกทางของเราแล้ว เราลองผิดลองถูก เรียนรู้ร่างกายตัวเองด้วยตัวเอง เราทิ้งมันไม่ได้เพราะมันคือชีวิตของเราไปแล้ว

ชนายุส สิริเบญจวงศ์

Contraceptive pills of change

My mother begged me to become a son again, but I have chosen my path. It was trial and error getting to know my body by myself. I couldn't just leave this behind because it has already become my life.

Shanayoos Siribenjawong

เมื่อฉันแปลงเพศ

ผ่านเวทีการประกวดมาหลายเวที แต่ชีวิตก็ต้องเผชิญปัญหาเมื่อตัดสินใจผ่าตัดแปลงเพศ หมอผ่าแล้วผิดตำแหน่ง ทำให้การปัสสาวะมีปัญหา จะผ่าแก้ไข หมอก็บ่ายเบี่ยงและประวิงเวลาเป็นปีจนหมดอายุความ ฝากเป็นอุทาหรณ์สอนใจคนอยากแปลงเพศ ตรวจสอบให้ดีว่าหมอมีประสบการณ์มากพอที่จะจัดการร่างกายของเรา

เฟียต

When I had my sex reassigned

I have been through many beauty contests. But life becomes difficult when I decided to have a sex reassignment surgery. Misplacement of organs causes problem when urinating. When I filed a lawsuit for a correction surgery, the doctor evaded for years until the statute of limitations expired. It was a hard learned lesson, so anyone who considers the surgery, do check if the doctor is experienced enough to perform this on your body.

Fiat

โมลด์ ความทรงจำสู่ความเป็นหญิง

อุปกรณ์ป้องกันมดลูกตีบตันหลังผ่าตัดแปลงเพศ เป็นทั้งความทรงจำดีร้าย เป็นความภูมิใจ เป็นความเจ็บปวด เป็นชีวิตที่เราเลือกแล้ว

วิทตี้

Dilator - memory of the journey into womanhood

This is the tool to prevent contractures of the vagina after sex reassignment surgery.
It was a good memory and a bad memory. It was my pride, my pain, and the life I have chosen.

Witty

ทุกการตัดสินใจคือสิทธิ์ในเนื้อตัวและชีวิต

คลินิกแทนเจอรีนให้การสนับสนุนทุกคนที่ต้องการข้ามเพศ ผู้ที่รับฮอร์โมนไม่ว่าหญิงข้ามเพศหรือชายข้ามเพศ ควรได้รับการตรวจวัดระดับฮอร์โมนเป็นประจำ คนที่จะข้ามเพศ ต้องรู้ข้อมูลรอบด้าน เกี่ยวกับการข้ามเพศ ซึ่งเราจะช่วยหาวิธีที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด

กฤติมา สมิทธิ์พล-คลินิกแทนเจอรีน

Every decision is the rights in your body and your life

Tangerine Community Health Center supports everyone who wants to have sex reassigned. If you take hormones whether for male-to-female or vice versa, you need to have your hormone level checked regularly. Those who want to have sex reassigned need to know all the information concerning sex reassignment. We are here to help finding the safest method for you.

Kritima Samitpol
Tangerine Community Health Center

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวินัยนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา โทร ๐๒-๓๑๐๘๐๗๗ (๘๐๗๗)
ที่ งวน. ๔๗๕ / ๒๕๕๗ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗
เรื่อง ขออนุญาตสวมกางเกงเข้าสอบ

(การควบคุมการสอบได้ (ผ่าน ขอ.นศ., ผอ.กพ.)

ตามนัยมติที่ประชุม ก.บ.ม.ร. วาระที่ ๔.๔ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง กองกิจการนักศึกษาพิจารณาคำร้องของนักศึกษากรณีการแต่งกายเข้าสอบ ตามมติที่ประชุม ข้อ ๒ อนุมัติให้นักศึกษาที่มีเพศสภาพที่ปรากฏไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิด สามารถแต่งกายได้ตามเพศสภาพที่ปรากฏเข้าสอบได้ โดยนักศึกษาต้องยื่นคำร้องกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อพิจารณาอนุมัติยกเว้นให้เป็นราย ๆ ไป นั้น

ทั้งนี้ นางสาวก้าวหน้า เสาวกุล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๕๐๗ ๕๐๐๕๔๓ ได้ยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตแต่งกายสุภาพโดยสวมกางเกงเข้าสอบ ซึ่งงานวินัยนักศึกษาพิจารณาแล้วเห็นควรอนุญาตให้ นางสาวก้าวหน้า เสาวกุล สามารถแต่งกายสุภาพโดยสวมกางเกงเข้าสอบได้ ตั้งแต่การสอบไล่ภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ จนถึง การสอบซ่อมภาค ๒ และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ทั้งนี้ได้แนบคำร้องและเอกสารที่เกี่ยวข้องมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

จ.ส.อ.
(สิรวิชณ์ สาวัน)
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
รักษาราชการแทนหัวหน้างานวินัยนักศึกษา

(นายปราวภ ลีลาศเจริญ)
ผู้อำนวยการกองงานวิทยาเขตบางนา
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา

อนุญาต
(อาจารย์ ดร.มนตรี กวินัฏธอานนท์)
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง
24 ก.ย. 57

เรียนประธานกรรมการอนุมัติเพื่อพิจารณาอนุญาต
(อาจารย์สมพงศ์ ศุระชัย)
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
๒๔ ก.ย. ๕๗

หนังสือสำคัญของชีวิต

ผมเคยใส่กระโปรงเข้าสอบเนื่องจากว่าตามบัตรประชาชนผมเป็นเพศหญิงและได้เปลี่ยนแปลงเพศ โดยการใช้ฮอร์โมนและใช้ชีวิตเป็นผู้ชาย ผมก็เลยทำเรื่องไปที่อธิการบดีแล้วก็สภามหาวิทยาลัยให้ช่วยแก้ไขกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยในการให้นักศึกษาหญิงใส่กระโปรงเข้าห้องสอบ

ก้าวหน้า เสาวกุล

The important permit of my life

I once wore a skirt to an examination because my ID says I'm 'female' even though I have been taking hormone and living as a man. I submitted the complaint to the Chancellor, and the University Council amended the university rule about female students having to wear skirts to examinations.

Kaona Saowakun

ตบแต่งตัวตน

Cover Up

ตบแต่งตัวตน ยอมเป็นใครอีกหลายคน
เพื่อสวมบทบาทที่หลากหลาย
เบื้องหลังบทบาท คือ ตัวของตัวเอง
เป็นเรา อย่างที่เราอยากให้เป็น
หลากหลายไปในความลื่นไหล
ไม่แปะป้าย ไม่ตีตรา....ที่สังคมมักเรียกเก๋ ๆ ว่า

~~บรรทัดฐานทางสังคม~~

Cover up and be someone you're not.
Whatever role you're playing, you can't change who you are.
Be you, like you want to be. Be fluid. Be diverse.
Don't label yourself. Who is to define what the "norm" is?

ออกจากกรอบที่เคยอุดอู้ ไม่รู้คืน ไม่รู้วัน

มีชีวิต มีสไตล์ แต่งตัว ตามค่านิยมที่สังคมกำหนด
ตามเพศกำเนิด ตามเทรนด์แฟชั่น
รางวัลชีวิต คือการทบทวน ตรวจสอบ
ให้อำนาจในการสร้างคุณค่า ตัดสินใจด้วยตัวเอง
การยอมรับตัวเอง = การยอมรับผู้อื่น
เพื่อจับมือกัน ให้สังคมรุดหน้า
หากแม้ตัวเองยังยอมรับ เลือกสรร ปรับเปลี่ยน
สิ่งที่ดีที่สุดให้กับชีวิตไม่ได้...สังคมก็คงสิ้นหวัง

Coming Out of the Closet

You're alive and stylish, but you wear clothes
that the society expects you to wear.
You follow fashion trends. You forget that life is
yours to live. Only you have the power to decide.
Accepting yourself = accepting others.
Together, we can take our society forward.
If you can't even accept yourself, change
yourself, and choose the best for yourself,
what hope is there?

เสื้อผ้าไร้เพศ...
เสรีภาพแห่งการแต่งตัว

เราจะแต่งตัวยังไงก็เป็นสิทธิของเรา
พ้นสมัยที่ใครจะมองเพศจากการแต่งกาย
กางเกง กับ กระโปรง เสื้อสูท กับ ชุดแซก
บอกไม่ได้ว่าชายหรือหญิง
มีแต่ค่านิยมล้าหลัง กำกับผ้า กำกับเพศ
และสาปให้กรุงเทพฯ
ไม่เคยเป็นเมืองแฟชั่น

"กาลครั้งหนึ่ง ผู้ชายก็ยังเป็นผู้ชาย
ผู้หญิงก็ยังเป็นผู้หญิง
แต่ในตอนนี้พวกเราเป็นอิสระจะสวมใส่
อะไรก็ได้ตามที่เราต้องการ"

Genderless Clothes ...
Freedom in What to Wear

How you dress is your choice.
Judging people's gender based on
what they wear is so yesterday.
Trousers, skirts, jackets,
and dresses - they don't express
your gender. Obsolete values
determine clothes and gender,
and this is why Bangkok can't be
a fashion capital.

"Once upon a time, men were men,
and women were women,
but now you can be who you want
and wear what you want."

วาดฝันวันแต่งงาน

Draw Your Dream

ร่วมสนับสนุนสิทธิการแต่งงานโดย “ถูกต้องตามกฎหมาย” ของคนเพศเดียวกัน
ด้วยความรัก ที่สามารถเอาชนะทุกสิ่ง #Lovewins

Support the right to same-sex marriage and make it legal.
Let there be equality. Love conquers all. #Lovewins

ทำความรู้จัก ป.พ.พ. ๑๔๔๘ และ พ.ร.บ. คู่ชีวิต

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้ ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๔๘ คือ
ชาย และ หญิง เท่านั้นที่จะสมรสกันได้
คู่รักเพศเดียวกัน จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย **ไม่ได้**
สิ่งที่ตามมา คือ สิทธิหลายประการ ของคู่รักเพศเดียวกัน ไม่มีผลบังคับใช้
แม้จะมีผู้ออกมาแสดงตัวเป็นกลุ่มคนรักเพศเดียวกันในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น
แต่ในทางกฎหมายคนรักเพศเดียวกันกลับ **ไร้ค่า ไร้ตัวตน**

Understanding the Civil and Commercial Code 1448 and the Civil Partnership Act

The Civil and Commercial Code 1448 states that a man and a woman can marry. Same-sex couples are therefore not allowed to legally marry. This means the rights that married heterosexual couples have are not extended to same-sex couples. Although there are many same-sex couples in our society, and they are publicly acknowledged, the law still treats them as non-existent.

ขอขอบคุณแคมเปญ Draw Your Dream
โดยสุรชัย แสงสุวรรณ, สรพล ชวพัฒนกุล และสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
Special Thanks to Campaign 'Draw Your Dream'
by Surachai Saengsuwan, Sorapol Chawaphatnakul and Rainbow Sky Association of Thailand

สำรวจ ตรวจสอบ สังคมไทยควรมีหรือไม่?

Survey: Should these things exist in Thailand?

ห้องน้ำไร้เพศ ควรมีในประเทศนี้?

Should we have genderless toilets in our country?

ถึงเวลาที่คนรักเพศเดียวกันจะจดทะเบียนกันได้หรือยัง?

Should same-sex couples be able to legally marry?

คำนำหน้าชื่อ ควรเลือกด้วยตัวเอง?

Can you choose your own title?

ถ้า ลูกของคุณ
เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ ยอมรับได้?

Would you mind
your child being gay?

ถ้า พ่อ หรือ แม่
เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ ยอมรับได้?

Can parents be
the same sex?

คุณจะสนับสนุนนักการเมือง
ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือไม่?

Would you vote for
a gay politician?

เราหลุดออกจากกล่องเพศได้
We Can Break Away from Gender Stereotypes

GENDER ILLUMINATION

สิ่งสมมุติ

ว่าด้วยเรื่องความหลากหลายทางเพศ

ที่ปรึกษา
เทอดศักดิ์ ร่มจำปา
Terdsak Romjumpa

ข้อมูลและวิจัย
สุไลพร ชลวิไล
Sulaiporm Chonwilai
อโนพร เครือแตง
Anoporn Khruataeng
บุรินทร์ สิงห์โตอาจ
Burin Singtoaj

ประสานงานวัตถุจัดแสดง
กานต์ชนิต พันธุลี
Kanchanit Pantulee

เอื้อเฟื้อวีดีทัศน์
สถานเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์
ประจำประเทศไทย
Embassy of the Kingdom of the Netherlands
Human Rights in the Picture
มาเรีย มีเดีย
Marea Media

เอื้อเฟื้อข้อมูลและวัตถุจัดแสดง
สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย
Rainbow Sky Association of Thailand
มูลนิธิเอ็มพลัส
M Plus Foundation
มูลนิธิเดอะพอส โฮม เซ็นเตอร์
The Poz Home Center Foundation
ศูนย์สุขภาพชุมชนแทนเจอรีน
Tangerine Community Health Center
กลุ่มโรงน้ำชา
TEA – Togetherness for Equality and Action
กลุ่มเลิฟพัทยา
Love Pattaya
ดักลาส แซนเดอร์ส
Douglas Sanders
อัญชนา สุวรรณานนท์
Anjana Suvarnananda
หมึก (นามสมมุติ)
Muek (alias)
พักตร์วิไล สหุนาฬุ
Phakwilai Sahunalu
ทวารัตน์ หงส์นคร
Tawarat Hongnakorn
ชัชชญา ฉัตรชุมสาย
Chatchaya Chatchoomsai
ปัทม์ (นามสมมุติ)
Patma (alias)
เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา
Prempreeda Pramoj Na Ayutthaya
ชินลดา จงเทพ
Chinlada Chongtep
กรภัค
Korapak
ธงชัย แซ่เจี่ย
Thongchai Sae-chia
วุ้น
Woon
อักษราภัค ผงผ่าน
AkSarApaK Phongphan
วริตตา ศรีรัตนา
Verita Sriratana
ภูมินทร์ จังอินทร์
Phumin Jang-in
ปาริฉัตร
Parichat
ศิริ
Siri
มีน
Meen

นรุตม์ ศุภวรรธนะกุล
Narut Supawantanakul
เอมิลี่ รามิล ตันติกิตติ
Ramil Tantigitti
เดช
Decha
โส้
So
ทรรศิดา สีสุกใส
Thasida Sisooksai
ศุภวรรณ์
Supawan
ณัทพร มโนใจ
Natthaporn Manojai
ภูมิพันธ์ เอี่ยมปรเมศวร์
Jom Poomipan Aiumporames
จามีกร รอดพวง
Jamikorn Rodpuang
พนัสดา วิไลเลิศพงศ์พันธ์
Panatsada Wilailertpongpan
ณัฏฐา ศรีสุนทร
Nattha Srisoodtorn
ณัชยา ชอบสูงเนิน
Natchaya Chobsungnoen
หงส์
Hong
วีกับนี
Vi and Ni
พิณวลี อังศุพันธุ์
Pinvalee Angsuphan
มีมี่ พชรณัฏฐ โนบรรเทา
Mimi Tao
คานู โซคิวท์
Kanu Sokite
ป้าต้อย เมืองนนท์
Toi Nonthaburi
การะเกต์ ศรีปริญญาศิลป์
Garagay Sriparinyasin
รัศมีแข ฟ้าเกื้อล้น
Rusameekae Fagerlund
คำ ผกา
Kam Phaka
ชานันท์ ยอดหงส์
Chanan Yodhong
อิสมัย
Ismai

สมชัย พรหมสมบัติ
Somchai Promsombut
กฤตนัน สตยกฤต
Kritananda Satyakrit
ชวินโรจน์ ธีรพัชรพร
Chawinroj Terapachalaphon
ฤทธิเกียรติ นาชัยฤทธิ์
Ritthikiat Nachairit
หนุ่ม มนัส
Num Manad
ลดาวัลย์ อุดมสาย
Ladawan Udomsai
สมัคร์ กอเซ็ม
Samak Kosem
อนุวัฒน์ อภิมุขมงคล
Anuwat Apimukmongkon
กัยนา รอชีดะห์
Kaina Rosidah
อันธิฌา แสงชัย
Anticha Sangchai
รัชนก พุทธสุขา
Ratchanok Phutthasukha
เชิดชัย ขำหวาน
Cherdchai Camwhan
หนูรัตน์
Nhurat
โอด
Aute
ทศพล สนสุวรรณ์
Todsaphon Sonsuwan
ท็อฟฟี่เป็นตุ๊ดซ่อมคอม
Toffie is IT Support
ปณชัย ชิณศรี
Panachai Chinnasri
เพชรร้อย วัชระพิสุทธิ์
Petroi Watcharapisut
คณาสิต พ่วงอำไพ
Kanasit Puangampai
ธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์
Tanwarin Sukkhapisit
สมัชญา เชวงเจริญกุล
Samatchaya Chavengjaroenkul
พริษฐ์ ชมชื่น
Parit Chomchuen
ชัชวาล เที่ยงเจริญ
Chatchawal Tiangjaroen

ดิว
Dew
ริน
Rin
โอ๊ต มณเฑียร
Oat Montien
เอก
Ake
ปองกาญจน์ ศักดิ์สูง
Pongkran Saksung
อีแวน อากาศน่วม
Evan Agasnoum
เฟียต อัศจรรย์กวี พรหมอักษร
Fiat Promaksorn
วิตตี้
Witthy
ชนายุส สิริเบญจวงศ์
Shanayoos Siribenjawong
จิรปรียา อุปถัมภ์
Jirapreeya Upatham
กฤติมา สมิทธิ์พล
Kritima Samitpol
ตฤณ พัฒนเวโรจน์
Trin Pattanaweroj
สตาร์
Star
บุษ
Bus
ไผ่
Phai
นาดา ไชยจิตต์
Nada Chaiyajit
ก้าวหน้า เสาวกุล
Kaona Saowakun
ลูกปลา กนกนภา
Kanoknapa Champathai
เคท
Kath
สุดาภรณ์ เตจา
Sudaporn Teja
พอลลีน งามพริ้ง
Pauline Ngarmpring
ฐกรณ์ ขำพลับ
Thakorn Khamplub
อรรถพล เกตุนวม
Atthapol Kadenuam

ทอมชิค
Fashion Tomchic
ดรายคลีนออนลี่
Dry Clean Only
ไฮดี้ชีเครท บาย ทิมมี่
HEDI'S SECRET BY TIMMY

ขอขอบคุณ
พระชาย วรธัมโม
Shine Wora Dhammo
พงศ์ธร จันทร์เลื่อน
Pongthorn Chanlearn
ศิริศักดิ์ ไชยเทศ
Sirisak Chaited
แพน แพน นาคประเสริฐ
Pan Pan Nakaprasert
เคท ครั้งพิบูลย์
Kath Khangpiboon
มารุต ประเสริฐศรี
Marut Prasertsri
โรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดสุนทรธรรมิการาม
Plaibang Wat Sunthon Thammikaram
Municipal School
โกลเด้นโดม คาบาเรต์ โชว์
Golden Dome Cabaret Show

เอื้อเฟื้อภาพประกอบ
สหมงคลฟิล์ม

บรรณาธิการภาษาอังกฤษ
นภมน รุ่งวิทู
บุณฑริก เขมาชีวะ

ออกแบบและก่อสร้างนิทรรศการ
แปลนโมทิฟ

Curated by
มิวเซียมสยาม

นักศึกษาฝึกงาน
กุนกันยา แฝงฤทธิ์
Kunkanya Fangrit
ยุทธนา มังสุไร
Yuttana Mangsurai

สำนักนายกรัฐมนตรี

okmd

NDMI

Museum Siam
Discovery Museum

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
เลขที่ ๔ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
www.museumsiam.com
facebook.com/museumsiamfan